

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือ
อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

วสันต์ แสนจิตต์

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
25 กรกฎาคม 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

3381212663 UP iThesis 59214225 independent study / recv: 25072561 14:34:34 / seq: 40

59214225_3381212663

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ
อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

วสันต์ แสงจิตต์

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

25 กรกฎาคม 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

3381212663

UP iThesis 59214225 independent study / recv: 25072561 14:34:34 / seq: 40

PEOPLE PARTICIPATION IN DISASTER AND MITIGATION PERFORMANCE
AT MAENARUA SAO IN PHAYAO

WASAN SAENJIT

An Independent Study in Partial Fulfillment of Requirements
for the Master of Public Administration in Public Policy
July 25 2018

Copyright of University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือ
อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ของ วสันต์ แสงจิตต์

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วย
ตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุรเชษฐ์ ชีระมณี)

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ พรรณนุพา นพรัก)

- เรื่อง:** การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ
อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
- ผู้ศึกษาค้นคว้า:** วสันต์ แสนจิตต์ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ropic.ม. (นโยบายสาธารณะ) มหาวิทยาลัย
พะเยา 2560
- อาจารย์ที่ปรึกษา:** รองศาสตราจารย์ ดร. สุรเชษฐ์ ชีระมณี
- คำสำคัญ** สาธารณภัย , องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น , แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย , การมีส่วนร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน และศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่องค์การบริหารส่วน ตำบลแม่นาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการ สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ ผู้นำชุมชน และประชาชน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยกลุ่มผู้บริหาร ข้าราชการ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ ผู้นำชุมชน ใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ส่วนกลุ่มประชาชนทั่วไป ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 381 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม แบบปลายปิด และปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มประชาชน โดยเฉลี่ยรวมทุกด้าน การมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.83) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.41) คือ การมีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผล อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60) รองลงมาการมีส่วนร่วม ในการดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.40) การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.34) และการมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิดกำหนดความต้องการ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.30) ตามลำดับ กลุ่มผู้บริหาร ข้าราชการ ผู้นำชุมชน ในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือ ให้ความสำคัญในเรื่อง ต่อไปนี้ การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสาร และร่วมคิดกำหนดความต้องการ, การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และติดตามประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการวางแผน

Title: People Participation in Disaster and Mitigation Performance
at Maenarua SAO in Phayao

Author: Wasan Saenjit Independent Study M.P.A. (Public Policy) University of Phayao 2017

Advisor: Associate Professor Dr. Surachet Chiramanee

Keyword: Administration Disaster Prevention and Mitigation Plan Participation

ABSTRACT

This study aimed to investigate the participation in the people to work on prevention and mitigation in Maenaruasubdistrict, Phayao province. The samples of this work were executives, government officials, community leaders, and people of Maenaruasubdistrict, which has number of 381 samples. The questionnaires were used for collecting data. The descriptive statistics used in analyzing data were percentage, mean and standard deviation.

The results of this study were as follows: In studies of the people participation. Overall, the participation was at a high level (with an average of 3.83). When considering the items, it was found that the highest participation, which was the average of 3.41. Participation in the benefit sharing and evaluation was at the high level of 3.60, followed by the participation in the operation (the average of 3.40), planning (the average of 3.34), and knowing information and sharing the ideas (the average of 3.30) respectively. The groups of executives, government officials, and community leaders focus on the following issues: the participation in knowing information and sharing the ideas, the benefit and assessment, the participation in the operation and the participation in the planning.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุรเชษฐ์ ชีระมณี อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สมบูรณ์

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยให้คำแนะนำปรับปรุง เนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดจนคณาจารย์หลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และประสบการณ์ตลอดระยะเวลา ที่ศึกษา ขอขอบคุณ ผู้บริหาร ข้าราชการ ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนในพื้นที่ ตำบลแม่ณาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ที่กรุณาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ในครั้งนี้

วสันต์ แสงจิตต์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1
ขอบเขตของการวิจัย	1
ขอบเขตของการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	2
ประโยชน์ที่จะได้รับการจากการวิจัย	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
ข้อมูลเบื้องต้นของตำบลแม่นาเรือ	4
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	6
ทฤษฎีเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ	13
แนวคิดเกี่ยวกับงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	19
เครื่องมือหลักในการจัดการสาธารณภัยของไทย	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
กรอบแนวคิด	26

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	27
เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
การสร้างเครื่องมือ	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	30
สถิติที่ใช้ในการศึกษา	31
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
ตอนที่ 1 แสดงผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป.....	33
ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนํานโยบายการป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัยไปปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วน ตำบลแม่่นาเรือ.....	37
บทที่ 5 บทสรุป	48
สรุปผลการวิจัย	48
อภิปรายผลการวิจัย	50
ข้อเสนอแนะ.....	56
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	61
ประวัติผู้วิจัย	80

338121263

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดง จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	33
ตาราง 2 แสดง ค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เนาเรือ อำเภอมือง จังหวัดพะเยา โดยภาพรวมและรายด้านของกลุ่มประชาชนตำบลแม่เนาเรือ	37
ตาราง 3 แสดง ค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสาร และร่วมคิดกำหนดความต้องการในด้านการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย ของกลุ่มประชาชนตำบลแม่เนาเรือ.....	38
ตาราง 4 แสดง ค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสาร และร่วมคิดกำหนดความต้องการในด้านการป้องกัน และบรรเทา สาธารณภัย ของกลุ่มประชาชนตำบลแม่เนาเรือ.....	40
ตาราง 5 แสดง ค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของกลุ่มประชาชนตำบลแม่เนาเรือ.....	42
ตาราง 6 แสดง ค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผลในการปฏิบัติงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของกลุ่มประชาชนตำบลแม่เนาเรือ	44

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดง กรอบแนวคิดที่ใช้ในการการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำนโยบาย การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไปปฏิบัติของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่नावือ อำเภอ เมือง จังหวัดพะเยา	26
--	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพแวดล้อม เช่น การเกิดภาวะโลกร้อนอันมีสาเหตุมาจากการทำลายสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ ส่งผลให้เกิดภัยพิบัติ หรือสาธารณภัยขึ้นบ่อยครั้ง ซึ่งมีความถี่ และความรุนแรงมากขึ้นถือเป็นภัยร้ายแรงที่จะคุกคามต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและยังส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต ตำบลแม่่นาเรือมีสาธารณภัยเกิดขึ้นทุกฤดูกาล ภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น มีทั้ง อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง และภัยอื่น ๆ การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ประชาชน องค์กร และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ จะช่วยป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยดังกล่าวให้เบาบางลงได้

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือว่าเป็นนโยบายสาธารณะอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับ ข้าราชการ ผู้นำชุมชน และประชาชน ผู้ศึกษา ในฐานะผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณภัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้มีขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. **ขอบเขตด้านพื้นที่** พื้นที่ในการศึกษา คือ พื้นที่ตำบลแม่่นาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ทุกหมู่บ้าน จำนวน 18 หมู่บ้าน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลแม่เนาเรือ อำเภอมือง จังหวัดพะเยา ทุกหมู่บ้าน จำนวน 18 หมู่บ้าน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้ศึกษากลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่

2.2.1 กลุ่มประชาชนที่อาศัย และมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ตำบลแม่เนาเรือ

2.2.2 กลุ่มผู้บริหาร สมาชิกสภา ของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เนาเรือ ผู้นำชุมชน ประกอบด้วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลแม่เนาเรือ

3. การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.1 กลุ่มประชาชน ที่อาศัย และมีภูมิลำเนาในพื้นที่ตำบลแม่เนาเรือ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

3.2 กลุ่มผู้บริหาร ข้าราชการ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่เนาเรือ ผู้นำชุมชน ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลแม่เนาเรือ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง(Purposive Sampling)

ขอบเขตของการวิจัย

เป็นการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่เนาเรือ อำเภอมือง จังหวัดพะเยา

นิยามศัพท์เฉพาะ

สาธารณภัย อ้างอิงในพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2550 หมายถึง อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุขไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใดซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามาดำเนินการในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรือหลายกิจกรรม ไม่ว่าจะเริ่มต้นด้วยการชักนำของส่วนราชการ หรือการรวมกลุ่มของประชาชนเอง

โดยมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร่วมวางแผนปฏิบัติตามแผน ร่วมรับประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผล เพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนา รวมถึงการร่วมฟัง ร่วมบรรยาย และการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง แผนการ หรือวิธีการที่เขียนไว้ และมีการทดสอบใช้ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุภัย ขณะเกิดเหตุภัย และหลังเกิดเหตุภัย ในที่นี้ หมายถึง แผนป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ และแผนป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2558

การจัดการภัยพิบัติโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management: CBDRM) หมายถึง การจัดการภัยพิบัติ โดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการดำเนินการ ป้องกัน บรรเทา ฟื้นฟูความเสียหายจากสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ โดยให้ชุมชนหรือหมู่บ้านในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการวางแผนในการตัดสินใจ การกำหนดแนวทางการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดความเสี่ยงภัยในชุมชน และเพิ่มขีดความสามารถให้คนในชุมชนหรือหมู่บ้านได้บรรเทาภัย และระงับภัยได้ก่อนหน่วยงานภายนอกหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเข้าไปช่วยเหลือ

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมด้านการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
2. ทำให้สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
3. ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ ทราบถึงแนวทางในการกำหนดนโยบาย สาธารณะอย่างมีส่วนร่วม และนำมาปรับใช้กับโครงการ หรือแผนงานที่ต้องการ ให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของนโยบายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และผลงานวิจัยเพื่อนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางในการศึกษาวิจัยดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นของตำบลแม่นาเรือ
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
3. ทฤษฎีเกี่ยวกับการนโยบายนโยบายปฏิบัติ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลเบื้องต้นของตำบลแม่นาเรือ

ตำบลแม่นาเรือเป็นตำบลที่อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอเมืองพะเยา ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบระหว่างเชิงเขาฝั่งน้ำ ตั้งอยู่พิกัด GPS 47 Q 0590313 UTM 2112857 เนื้อที่ทั้งหมดของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ จำนวน 117.17 ตารางกิโลเมตร หรือ 73,231.25 ไร่

1. อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลบ้านต๋อน ทิศใต้ติดต่อกับตำบลแม่กา ทิศตะวันออกติดต่อกับตำบลแม่ใส ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอวังเหนือ

2. ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ประมาณ 65 % เป็นพื้นที่ราบเรียบ การไหลของน้ำบนผิวนานกลาง พื้นที่ประมาณ 35 % เป็นเขา และเทือกเขาจากทิศเหนือจดทิศใต้

3. ลักษณะภูมิอากาศ

เป็นแบบมรสุมมี 3 ฤดู คือ

3.1 ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ เดือน มีนาคม-มิถุนายน อากาศจะร้อนอบอ้าว แฉะ โดยทั่วไปในช่วงฤดูร้อน 30-40 องศาเซลเซียส

3.2 ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ เดือน กรกฎาคม-ตุลาคม

3.3 ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ เดือน พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ อากาศหนาวถึงหนาวจัด อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 16 องศาเซลเซียส ลงไปถึง 10 องศาเซลเซียส

4. ลักษณะของดิน

เป็นดินร่วนซุย ดินร่วนปนทราย ดินเหนียวสีน้ำตาลปนเทา สีแดง ดินมีตะกอน

5. ลักษณะของแหล่งน้ำ

เป็นแหล่งต้นน้ำ มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ 8 แห่ง คือ

1. ห้วยแม่ณาเรือ	หมู่ที่ 6
2. ห้วยม่วง	หมู่ที่ 5
3. ห้วยฮ่องแล้ง	หมู่ที่ 7
4. ห้วยเตาปูน	หมู่ที่ 14
5. ห้วยไช้	หมู่ที่ 2
6. ห้วยน้ำขาว	หมู่ที่ 2
7. ห้วยดินแดง	หมู่ที่ 14,18
8. ห้วยร่องคำ	หมู่ที่ 3,4,5,12,15

6. ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

มีประชากรทั้งสิ้น 8,786 คน แยกเป็นชาย 4,318 คน หญิง 4,468 คน จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 3,582 ครัวเรือน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 76 คน/ตารางกิโลเมตร (ข้อมูลประชากรตำบลแม่ณาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ของเดือนธันวาคม 2560)

7. สภาพทางสังคม

สภาพสังคมโดยรวมของประชาชนพื้นที่ตำบลแม่ณาเรืออาชีวหลัก คือ อาชีพเกษตรกรรม ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีความเป็นอยู่แบบสังคมพื้นเมือง มีการดำเนินชีวิตแบบถ้อยทีถ้อยอาศัย มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน

8. หมู่บ้านในตำบลแม่ณาเรือ

8.1 หมู่ 1	บ้านสันขี้เหล็ก
8.2 หมู่ 2	บ้านไช้
8.3 หมู่ 3	บ้านร่องคำหลวง
8.4 หมู่ 4	บ้านร่องค่าน้อย
8.5 หมู่ 5	บ้านไร่

8.6 หมู่ 6	บ้านสันป่าสัก
8.7 หมู่ 7	บ้านซ่อน
8.8 หมู่ 8	บ้านแม่เนาเรือ
8.9 หมู่ 9	บ้านแม่เนาเรือ
8.10 หมู่ 10	บ้านหัวฝาย
8.11 หมู่ 11	บ้านโปลง
8.12 หมู่ 12	บ้านร้องคำดง
8.13 หมู่ 13	บ้านไร่สันจำปา
8.14 หมู่ 14	บ้านสันป่าจั่ว
8.15 หมู่ 15	บ้านร้องคำศรีชุม
8.16 หมู่ 16	บ้านแม่เนาเรือปง
8.17 หมู่ 17	บ้านแม่เนาเรือสันทราย
8.18 หมู่ 18	บ้านเหล่าพัฒนา

(อ้างอิงจาก งานวิเคราะห์นโยบาย และแผนสำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เนาเรือ)

จากข้อมูลเบื้องต้นของตำบลแม่เนาเรือดังกล่าวสรุปได้ว่า ตำบลแม่เนาเรือ เป็นตำบลขนาดใหญ่ มีทั้งขนาดพื้นที่ และขนาดของประชากร ตลอดจนสภาพภูมิศาสตร์ที่มีหลายด้าน ทั้งที่ราบลุ่ม และที่ราบเชิงเขา ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพ ที่ต้องได้รับผลกระทบเมื่อเกิดสาธารณภัย

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นเจตนารมณ์หลักของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เริ่มตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 และต่อเนื่องมาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 ด้านการเมือง ววรรค 1 ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง และตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยและมีบัญญัติอยู่ในกฎหมายต่าง ๆ อีกมากมาย อีกทั้งพระราชกฤษฎีกาด้วยหลักเกณฑ์ และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีพุทธศักราช 2546 ก็ได้ให้ความสำคัญของการให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางให้มีการปฏิรูประบบราชการ ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดินและปัจจุบันแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) มีเป้าหมายรวมข้อ 3.2.6 ให้มีระบบการจัดการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้ การกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมจากประชาชน

แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมได้มีผู้นำไปตีความ และนำไปสู่การปฏิบัติ ในระดับที่แตกต่างกันอีก ทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องอีกหลายฉบับ ยังไม่ออกมาทำให้ประชาชนข้าราชการ และกลุ่มบุคคลต่าง ๆ อาจไม่ทราบถึงเครื่องมือที่เหมาะสมในการมีส่วนร่วมอีกทั้งช่องทางในการเข้าถึงกระบวนการมีส่วนร่วมยังสับสน ไม่ทราบว่า มี หรือยังไม่มีอำนาจมาสู่การขาดโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลักการที่เกิดจากการที่ภาครัฐไม่สามารถดำเนินการพัฒนาโครงการต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายได้ ทั้งที่โครงการเหล่านั้นเป็นโครงการที่มีผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ร่วมระดมสมองกำหนดวิธีการ มีการจัดสรรงบประมาณเข้าช่วยเหลือชุมชนจำนวนมาก แต่โครงการดังกล่าวก็ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ปัญหาเกิดจากการสั่งการจากเบื้องบน (Top-down Approach) และรวมศูนย์อำนาจที่หน่วยงานภาครัฐเป็นผู้กำหนดโครงการ ตลอดจนแผนงานต่าง ๆ เองที่ทำให้ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้ตรงจุด ทั้งยังทำให้ชุมชนที่ได้รับการพัฒนาต้องพึ่งพาบุคคล และทรัพยากรจากภายนอก ซึ่งไม่ใช่แนวทางการพัฒนาที่ถูกต้อง เพราะการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาจะเกิดขึ้นเมื่อมีการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนในชุมชนจึงต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาของภาครัฐเพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนโครงการ ทั้งยังเป็นการสร้างจิตสำนึก และความผูกพันของคนในชุมชน ทำให้ชุมชนเข้มแข็งนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

ความหมายของการมีส่วนร่วม

อรพินท์ สพฤกษ์ชัย อ้างถึง ลูติอัสนา ใจเพียร (2558) โดยให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าเป็นกระบวนการที่ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแนวทาง ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2551, หน้า 18) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการ ซึ่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะ แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นเพื่อแสดงหาทางเลือก และการตัดสินใจต่าง ๆ เกี่ยวกับแสดงทัศนะ แลกเปลี่ยนข้อมูล และความคิดเห็นเพื่อแสดงหาทางเลือก และการตัดสินใจต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับร่วมกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้าร่วมในกระบวนการนี้ตั้งแต่เริ่มแรก เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และการรับรู้ การปรับเปลี่ยนโครงการร่วมกัน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

ชินรัตน์ สมสืบ (2549) ได้ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วยเหตุผล 2 ประการ ดังนี้

1. ความสำคัญต่อประชาชนที่มีส่วนร่วม ทำให้ประชาชนได้เรียนรู้ ได้รับการพัฒนา ได้รับทราบข่าวสารต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ มองภาพการแก้ไขปัญหาของชุมชน ได้กว้างขึ้น และช่วยทำให้คนมีความรู้สึกรับผิดชอบ มีความตระหนักในความสามารถของตนเอง ก่อให้เกิดความร่วมมือ การปรึกษาหารือกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ทำให้เกิดการประนีประนอมและหาทางแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

2. ความสำคัญต่อการบริหารงานภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนทำให้การดำเนินโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐประสบผลสำเร็จและเสียค่าใช้จ่ายน้อย ลดปัญหาความขัดแย้ง หลีกเลี่ยงการเกิดความรุนแรง การเผชิญหน้า ซึ่งเกิดจากการเห็นพ้องต้องกันของทุกฝ่าย ทั้ง ภาครัฐ เอกชน และประชาชน ทำให้งานที่ร่วมมือกันสำเร็จในเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ยังทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความใกล้ชิดกับประชาชน ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นภูมิปัญญาของชาวบ้าน นำมาพัฒนาโครงการต่าง ๆ และเป็นการส่งเสริมแนวทางการพัฒนา จากล่าง ขึ้นบน เป็นการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ณรงค์ ปิติบุญญพัฒน์ (2552, หน้า 3) ได้สรุปความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ว่าเป็นการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนที่มุ่งเน้นให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในขบวนการพัฒนาชุมชนนั้น

การมีส่วนร่วมของประชาชน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานภาครัฐ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตัวประชาชนเอง และเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ภายใต้ระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good governance)

ลักษณะของการมีส่วนร่วม

มณฑล จันท์แจ่มใส (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมของบุคคลจะต้องมี และเกิดขึ้นมาโดยตลอด ทั้งนี้เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการการบริหารจัดการดำเนินงานตามแผน การเสียสละ กำลังแรงงานของบุคคล ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ กำลังเงินหรือทรัพยากรที่มีอยู่

ประชุม สุวดีธิ (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะเงื่อนไขพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของบุคคลเกิดจากพื้นฐาน 4 ประการ คือ

1. เป็นบุคคลที่จะต้องมีความสามารถที่จะเข้าร่วม กล่าวคือ จะต้องเป็นผู้มีศักยภาพที่จะเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น จะต้องมีความสามารถในการค้นหาความต้องการ วางแผนการบริหารจัดการ การบริหารองค์การตลาดจนการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

2. เป็นบุคคลที่มีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วม กล่าวคือ ผู้นั้นจะต้องมีสภาพทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และกายภาพที่เปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมได้

3. เป็นบุคคลที่มีความประสงค์จะเข้าร่วม กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีความเต็มใจสมัครใจที่จะเข้าร่วมถึงเห็นผลประโยชน์ของการเข้าร่วม จะต้องไม่เป็นการบังคับหรือผลักดันให้เข้าร่วมโดยที่ตนเองไม่ประสงค์จะเข้าร่วม

4. เป็นบุคคลที่ต้องมีความเป็นไปได้ที่จะเข้าร่วม กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีโอกาสที่จะเข้าร่วม ถือว่าเป็นการกระจายอำนาจให้กับบุคคลในการตัดสินใจ และกำหนดกิจกรรมที่ตนเองต้องการในระดับที่เหมาะสม บุคคลจะต้องมีโอกาสมิใช่มีความเป็นไปได้ที่จะจัดการด้วยตนเอง

สำหรับลักษณะการมีส่วนร่วมของบุคคลโดยทั่วไปแล้วยังมีปัจจัยอีกหลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม อาชีพและรายได้ เป็นต้น

ระดับของการมีส่วนร่วม

กัญญาภัทร อินทรสอาด (2551) ได้สรุประดับการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ให้ข้อมูล ของตน/ครอบครัว/ชุมชนของตน
2. การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสาร
3. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ โดยเฉพาะในโครงการที่บุคคลนั้น ๆ มีส่วนได้เสีย

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2546) ได้กล่าวถึงระดับของการมีส่วนร่วมตามหลักการทั่วไปว่าแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 การมีส่วนร่วมในการรับทราบข้อมูลข่าวสาร เป็นการรับทราบข้อมูลแผนโครงการของหน่วยงานของรัฐผู้วางแผนโครงการ แต่ไม่เปิดโอกาสให้แสดงความเห็นหรือเข้ามาเกี่ยวข้องใด ๆ บทบาทของประชาชนน้อยมาก เพียงแต่รับทราบว่าเกิดอะไร ที่ไหน วิธีการอย่างไร เมื่อใด

ระดับที่ 2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน ประกอบด้วย การรับรู้ และเข้าใจ พร้อมทั้งเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนในการดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ และร่วมวางแผนกิจกรรมในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ระดับที่ 3 การมีส่วนร่วมในปฏิบัติ/ดำเนินการ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ อันส่งผลต่อพื้นที่นั้น ๆ พร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมทุกขั้นตอน

ระดับที่ 4 การมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์ เนื่องจากโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ล้วนมีผลกระทบต่อประชาชน และสภาพแวดล้อมในพื้นที่ ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ที่เกิดจากโครงการต่าง ๆ หรือผลการจากตัดสินใจที่เกิดขึ้น

ระดับที่ 5 การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล การมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะติดตามประเมินผลของกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ว่าผลดำเนินการประสบผลสำเร็จหรือไม่ หรือมีปัญหาอุปสรรคใดบ้าง และมีส่วนร่วมในการพิจารณาว่าจะดำเนินการต่อไป

จุฑารัตน์ ชมพันธุ์ (2555) การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการที่ความกังวล ความต้องการ และคุณค่าของประชาชน ได้รับการบูรณาการในกระบวนการตัดสินใจของภาครัฐผ่านระบบการสื่อสารแบบสองทาง โดยมีเป้าหมายโดยรวม เพื่อจะทำให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้น และได้รับการสนับสนุนจากประชาชน นอกจากนี้ยังจะหมายถึงการที่ประชาชนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นก่อนการตัดสินใจจะเกิดขึ้น หรือหมายความว่าผู้มีอำนาจตัดสินใจจะสามารถตัดสินใจใด ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากประชาชนก่อนเท่านั้น ปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่จะทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนมีประสิทธิภาพนั้น ได้แก่ การได้รับข้อมูล ข่าวสารอย่างเพียงพอ เพื่อให้ประชาชนมีข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือกและผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจตามไว้ให้ประกอบการตัดสินใจได้ อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความหายครอบคลุมมากกว่าการเป็นเพียงกระบวนการให้ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ต่อสาธารณชนเพียงด้านเดียว ซึ่งเป็นการสื่อสารแบบทางเดียว (One-way Communication) เท่านั้น และประเด็นสำคัญ คือ เป้าหมายของกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การให้ข้อมูลข่าวสารที่ครอบคลุมต่อสาธารณชน และการเปิดโอกาสให้ประชาชน และผู้มีส่วนได้เสียจากนโยบาย กิจกรรม และโครงการพัฒนา สามารถแสดง

ความคิดเห็น และมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหา นำไปสู่กระบวนการสร้างฉันทามติ (Consensus Building) เพื่อหาทางออกที่ดีที่สุด และได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย

หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน

กรมการปกครอง (2543) ให้องค์การบริหารส่วนตำบลปรับวิธีทำงานใหม่ โดยเน้น การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นแกนหลักในการพัฒนา โดยแบ่งเป็น 3 ประการ

1. ให้ประชาชนเป็นผู้ร่วมคิดกำหนดความต้องการ
2. ให้ประชาชนร่วมดำเนินการและร่วมรับผิดชอบ
3. ให้ประชาชนเป็นผู้รับผลประโยชน์

สำหรับแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้อง ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. ร่วมคิดกำหนดความต้องการองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชน ทุกกลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนา หรือเป้าหมายการพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวคือ เป็นการหล่อหลอมความต้องการของประชาชน ที่หลากหลายเพื่อกำหนดเป็นภาพแห่งความสำเร็จที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตที่อยู่บน พื้นฐานความเป็นไปได้ และสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างแท้จริง

2. ร่วมจัดทำแผนพัฒนา หลังจากที้องค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนได้ร่วมกัน คิดกำหนดวิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์ ซึ่งเปรียบเสมือนได้กำหนดจุดมุ่งหมายที่จะเดินให้ถึง และกำหนดเส้นทางการเดินทางต่อไป ก็จะต้องกำหนดวิธีการเดินไปสู่จุดหมาย ก็คือการกำหนดแผนงานโครงการต่าง ๆ ซึ่งสามารถให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้

2 ลักษณะ

2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลควรแต่งตั้งผู้แทนชุมชน กลุ่มอาชีพ หรือกลุ่มอื่น ๆ เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพิจารณา ความเหมาะสมของแผนงาน/โครงการ

2.2 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนระดับหมู่บ้าน หรือกลุ่ม ต่าง ๆ ในท้องถิ่นได้เสนอแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของกลุ่ม หรือชุมชนนั้นเพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบล ได้พิจารณาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแผนงาน/ โครงการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. ให้ประชาชนได้รับรู้ตรวจสอบ และแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อแผนงาน/โครงการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งระยะสั้น และระยะปานกลาง โดยการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง แผนพัฒนา ก่อนจะเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อรักษาลิทธิของประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา 59

4. องค์การบริหารส่วนตำบลต้องใช้แผนงานพัฒนาเป็นแนวทางในการบริหารกิจการ องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อสนองต่อปัญหาความต้องการของประชาชน และเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ.สภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 59 โดยใช้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นแนวทางการจัดทำข้อบังคับงบประมาณ รายจ่ายประจำปีหรือข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

5. ให้ประชาชนร่วมปฏิบัติ ติดตาม และประเมินผล ซึ่งการนำแผนพัฒนาไปสู่การ ปฏิบัติโดยเฉพาะกิจกรรม/โครงการที่ต้องใช้งบประมาณ จะต้องผ่านกระบวนการจัดทำ ข้อบังคับงบประมาณ และได้รับความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และได้รับการอนุมัติจากนายอำเภอก่อน

5.1 การร่วมปฏิบัติให้กลุ่มต่าง ๆ หรือประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนา เข้าร่วมดำเนินการตามโครงการในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ สนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มต่าง ๆ ให้กลุ่ม เป็นผู้ดำเนินการเอง เป็นต้น

5.2 ให้ประชาชนได้ตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ เป็นไปด้วยความถูกต้อง โปร่งใส โดยให้ผู้แทนชุมชนตามข้อเสนอของประชาคมร่วมเป็น กรรมการในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538

5.3 ติดตามประเมินผล การเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมปฏิบัติงาน ทำให้ทราบ ความก้าวหน้าของโครงการปัญหา/อุปสรรค ในการปฏิบัติงาน นอกจากนั้นหลังสิ้น ปีงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบล ควรจะได้จัดประชุมประชาคม เพื่อชี้แจงผลการ ดำเนินงาน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ประเมินประโยชน์ที่ได้รับ

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ ประชาชนเข้ามาดำเนินการในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรือหลายกิจกรรม ไม่ว่าจะเริ่มต้นด้วย การชักนำของส่วนราชการ หรือการรวมกลุ่มของประชาชนเอง โดยมีส่วนร่วมในการแสดง

ความคิดเห็นร่วมวางแผนปฏิบัติตามแผน ร่วมรับประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผล เพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาพื้นที่ ที่ประชาชนได้รับผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็น หมู่บ้าน ชุมชน ไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับชาติ

ทฤษฎีเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ

ความหมายของนโยบายสาธารณะนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้หลายความหมายด้วยกัน ดังต่อไปนี้

ไอรา ซาแกนสกี (Ira Shakansky, 1970, หน้า 1 อ้างอิงใน ดร.ธีระ นุชเปี่ยม, 2550, หน้า 5-6) กล่าวว่า ให้นโยบายสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมที่กระทำโดยรัฐบาล ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดของรัฐบาล ซึ่งครอบคลุมประเด็นอย่างน้อย 4 ประการ ได้แก่ ขอบข่าย การบริการสาธารณะด้านต่าง ๆ กฎ ข้อบังคับของบุคคลในหน่วยงานในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ การเฉลิมฉลองเนื่องในโอกาส และเหตุการณ์ที่เป็นสัญลักษณ์ของประเทศ การควบคุม กระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะหรือการกระทำทางการเมืองอื่น ๆ

เจมส์ แอนเดอร์สัน (Anderson, 1970, อ้างอิงใน มยุรี อนุมานราชชน, 2553, หน้า 4) กล่าวว่า ให้นโยบายสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมที่รัฐกระทำเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเจตนาเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น ความยากจน การผูกขาด เป็นต้น

โทมัสอาร์ ดาย (Dye, 1984, อ้างอิงใน มยุรี อนุมานราชชน, 2553, หน้า 5) ได้ให้ความหมายนโยบายสาธารณะว่า หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ นอกจากจะมีความหมายเกี่ยวกับนโยบายของนักวิชาการต่างประเทศ ดังกล่าว ข้างต้นแล้ว นักวิชาการไทยก็ได้ให้คำนิยามหรือความหมายของนโยบายสาธารณะไว้ได้ อย่างน่าสนใจหลายท่านด้วยกัน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

มยุรี อนุมานราชชน (2553) กล่าวว่า นโยบายสาธารณะอาจพิจารณาเป็น 2 แนวทาง 2 ด้าน คือ ด้านแคบ หมายถึง กิจกรรม/การกระทำของรัฐบาล และมติการตัดสินใจของรัฐบาล ส่วนความหมายด้านกว้าง หมายถึงแนวทางกว้าง ๆ ของรัฐบาล ที่รัฐบาลได้ตัดสินใจเลือก และกำหนดล่วงหน้า

สมบัติ อารังธัญวงศ์ (2557) กล่าวว่า นโยบายสาธารณะจะต้องเป็นกิจกรรม ที่กระทำ โดยรัฐบาล การตัดสินใจเลือกที่จะกระทำของรัฐบาลต้องคำนึงถึงคุณค่าของสังคมเป็นเกณฑ์ โดยมุ่งที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นหลัก

ศุภชัย ยาวะประภาส (2533) อ้างถึงใน สุรสิทธิ์ วชิรขจร (2549) ได้กล่าวว่า กิจกรรมทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นระดับใดในหน่วยงานใด ล้วนมีกำเนิดมาจากความคิดอันเป็นกรอบนำทางว่าควรจะทำอะไร เมื่อใด ที่ไหน โดยใคร และอย่างไร หากปราศจากทิศทางที่แน่นอนชัดเจนในการดำเนินกิจกรรมของรัฐบาล ความคิด หรือเจตนาที่เกิดขึ้นก่อนเช่นเดียวกัน จากนั้นค่อย ๆ พัฒนาชัดเจนขึ้น กลายเป็นกรอบกำหนดทิศทาง และแนวทางการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐบาล ซึ่งในความหมายกว้าง ๆ คือ นโยบายของรัฐบาล หรือนโยบายสาธารณะ (public policy) นั่นเอง

จากคำนิยาม หรือความหมายดังกล่าวข้างต้น สามารถผนวกรวมเอาแนวคิดของนักวิชาการทั้งหมดเข้าด้วยกัน พอสรุปได้ว่านโยบายสาธารณะ หมายถึง แนวทางปฏิบัติ อย่างกว้าง ๆ ที่รัฐบาลประกาศ หรือตัดสินใจเลือกที่จะกระทำ หรือไม่กระทำอันจะเป็นเครื่องชี้แนวทางปฏิบัติที่จะทำให้บรรลุผลงานตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการสนองตอบความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวมเป็นหลัก

การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

แวนฮอร์น และแวนมิเตอร์ (C.E. Van Horn and D.S. Van Meter, 1976) ได้ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง กิจกรรมทั้งหลายที่ทำโดยรัฐบาลและเอกชน ซึ่งมีผลต่อการบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าจากการตัดสินใจกำหนดนโยบาย

มยุรี อนุมานราชชน (2553, หน้า 218) ได้กล่าวไว้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การแปลงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในนโยบายซึ่งอาจเป็นกฎหมาย หรือคำสั่งของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรีให้เป็นแนวทาง/แผนงาน/โครงการ กิจกรรมที่เป็นรูปธรรม ประกอบด้วยการจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อดำเนินการให้สำเร็จลุล่วง ตามวัตถุประสงค์ การออกแบบองค์กร และการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางการทำงานโครงการที่กำหนดไว้

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2551, หน้า 46) ได้กล่าวไว้ว่าทฤษฎี การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง ขั้นตอนและองค์ประกอบของการนำนโยบายไปปฏิบัติ สรุปได้ 3 กลุ่ม คือ ทฤษฎีบนลงล่าง ทฤษฎีล่างขึ้นบน และทฤษฎีผสม ทฤษฎีบนลงล่างเน้นการควบคุมกระบวนการจากบน

ลงมา ส่วนทฤษฎีล่างขึ้นบนเน้นพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ และเครือข่ายการปฏิบัติตามนโยบายในระดับล่าง ทฤษฎีทั้งสองมีพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยต่างกัน กล่าวคือ ทฤษฎีบนลงล่างมีพื้นฐานมาจากประชาธิปไตยแบบตัวแทน ส่วนทฤษฎีล่างขึ้นบนมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม อย่างไรก็ตามในแง่ขององค์ความรู้แล้วทฤษฎีทั้งสองมีส่วนช่วยเสริมซึ่งกันและกัน ทำให้เห็นภาพรวมของการนำนโยบายไปปฏิบัติทั้งหมด ดังนั้นจึงทำให้เกิดทฤษฎีผสม

กระบวนการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

1. ขั้นตอนระดับมหภาค

-ขั้นการแปลงนโยบายให้เป็นแนวทาง/แผนงาน/โครงการ

เมื่อฝ่ายการเมืองระดับชาติ ได้แก่ รัฐสภา และคณะรัฐมนตรีได้กำหนดขอบเขตการนำนโยบายไปปฏิบัติในลักษณะของกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี กฎกระทรวงและระเบียบหรือข้อบังคับสำหรับเป็นแนวทางนำนโยบายไปปฏิบัติแล้ว จะมีการจัดสรรงบประมาณให้แก่แนวทาง/แผนงาน/โครงการนั้น ๆ พร้อมทั้งพิจารณาหน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ หน่วยงานราชการที่ได้รับมอบหมายความรับผิดชอบซึ่ง ได้แก่ กระทรวง และกรมในส่วนกลาง จะทำหน้าที่แปลงนโยบายนั้นออกมาให้หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค และ/หรือส่วนท้องถิ่นนำไปปฏิบัติ แม้ว่านโยบายต้องอาศัยการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากบุคคลฝ่ายต่าง ๆ เช่น ชนชั้นนำ สื่อมวลชน ผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง ผู้ได้รับผลกระทบจากนโยบาย กลุ่มผลประโยชน์ เป็นต้น แต่ความสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการจะทำให้นโยบายประสบความสำเร็จได้มาก (Bullock, 1981) โดยเฉพาะฝ่ายการเมืองต้องให้ความสำคัญสนับสนุนด้านทรัพยากรอย่างเต็มที่ทั้งด้านการเงิน บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่ดิน/สถานที่ทำการ รวมทั้งวิทยาการ/เทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้อง (Vepa, 1974)

การแปลงนโยบายให้เป็นแผนงานหรือโครงการเพื่อนำไปปฏิบัติ จะสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของผู้กำหนดนโยบาย และสนองตอบต่อประเด็นปัญหาที่ทำให้นโยบายก่อตัวขึ้นนั้น ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติควรหลีกเลี่ยงเงื่อนไข หรือสภาพการณ์ต่อไปนี้ (1) นโยบายที่มีวัตถุประสงค์ที่คลุมเครือไม่เฉพาะเจาะจง ทำให้ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติสามารถใช้ดุลยพินิจได้มาก (2) วัตถุประสงค์ของนโยบายมีหลายประการและขัดแย้งกัน รวมทั้งยากที่จะลำดับความสำคัญก่อนหลัง (3) ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของนโยบายของหน่วยงานที่รับผิดชอบนำนโยบายไปปฏิบัติ ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของผู้กำหนดนโยบาย และ (4) การขาดความร่วมมือ

และความจริงใจที่มีต่อนโยบายของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายความรับผิดชอบให้นำนโยบายไปปฏิบัติ

-ขั้นการยอมรับแนวทาง/แผนงาน/โครงการ

เมื่อหน่วยงานส่วนกลางได้ทำการแปลงนโยบายออกมาเป็น แนวทาง/แผนงาน/โครงการแล้ว หน่วยงานส่วนกลางต้องทำให้หน่วยงานระดับรองลงมาทั้งหน่วยงานระดับรองลงมาทั้งหน่วยงานระดับภูมิภาคและท้องถิ่น ยอมรับแนวทาง/แผนงาน/โครงการแล้วนำไปปฏิบัติ โดยหน่วยงานส่วนกลางต้องเข้าใจลักษณะของหน่วยงานในระดับท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของท้องถิ่นและจัดสรรผลประโยชน์ให้แก่หน่วยงานส่วนท้องถิ่นที่กระตุ้นให้เกิดการยอมรับนโยบายเพื่อนำไปปฏิบัติ

2. ขั้นตอนระดับจุลภาค

-ขั้นการระดมพลังเมื่อหน่วยงานยอมรับว่าแนวทาง/แผนงาน/โครงการ มีความเหมาะสมตรงกับวัตถุประสงค์และหน้าที่หลักของหน่วยงานหรือตอบสนองต่อความต้องการกับปัญหาของท้องถิ่น ก็ต้องหาความสนับสนุนจากสมาชิกในหน่วยงาน บุคคลสำคัญและองค์กรอื่นในท้องถิ่นและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันกำหนดแผนงานหรือโครงการในท้องถิ่น

-ขั้นการปฏิบัติอาจจะมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานของสมาชิกในหน่วยงานให้เข้ากับแผนงานหรือโครงการ หรือปรับแผนงานหรือโครงการให้เข้ากับพฤติกรรมการทำงานของสมาชิกในหน่วยงาน

-ขั้นการสร้างความเป็นปึกแผ่น/ความต่อเนื่องแนวทางของนโยบายจะถูกปรับเปลี่ยน และได้รับการยอมรับเป็นหน้าที่ประจำวันของผู้ปฏิบัติงาน โดยผู้ปฏิบัติงานเต็มใจที่จะดำเนินงานตามนโยบายในลักษณะของงานประจำ ในการสร้างความเป็นปึกแผ่นให้แก่ นโยบายหรือสร้างความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานตามนโยบาย ผู้บริหารต้องใช้แนวความคิด พัฒนาองค์การ การสร้างแรงจูงใจ การมีส่วนร่วม การจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกผูกพันและยอมรับโครงการ

องค์กรและผู้เกี่ยวข้องในการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นเรื่องสลับซับซ้อน เนื่องจากมีองค์การ และผู้เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติหลายฝ่าย ซึ่งล้วนมีคามคาดหวัง ผลประโยชน์ และเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันต้องเข้ามาปฏิบัติงานร่วมกัน และปฏิสัมพันธ์ในระดับหนึ่งด้วย บทบาท และอิทธิพลที่มีต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติมากน้อยแตกต่างกัน องค์การและ

ผู้เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติเหล่านี้ ได้แก่ ฝ่ายการเมือง ระบบราชการ ข้าราชการ และผู้ได้รับผลจากนโยบาย วรเดช จันทรร (2542, หน้า 18-28) อ้างอิงใน มยุรี อนุমানราช ธน (2553 , หน้า 229-231)

1. ฝ่ายการเมือง

ได้แก่รัฐสภาและคณะรัฐมนตรี กำหนดขอบเขตการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในลักษณะของกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี กฎกระทรวง ระเบียบข้อบังคับ สำหรับเป็นแนวทางปฏิบัติ กำหนดนโยบายจัดสรรงบประมาณ พิจารณาหน่วยงานที่มีสมรรถนะที่จะเป็นผู้รับผิดชอบการนำนโยบายไปปฏิบัติ รวมทั้งพิจารณาปรับปรุง สนับสนุน ยุตินโยบาย เมื่อได้มีการนำนโยบายนั้น ๆ ไปปฏิบัติเป็นระยะเวลาหนึ่ง

2. ระบบราชการ

ได้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ กล่าวได้ว่า ระบบราชการมีความสำคัญที่สุด ทั้งในกระบวนการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ ระบบราชการสามารถรอบงำฝ่ายการเมืองได้ เพราะระบบราชการเก็บรวบรวม วิเคราะห์และป้อนข้อมูลให้แก่ฝ่ายการเมืองจากการที่ข้าราชการมีความชำนาญ และตำแหน่งหน้าที่ทางการบริหารนาน โดยเฉพาะมีหน้าที่กำหนดแผนงานและโครงการต่าง ๆ

3. ข้าราชการ

ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงในหน่วยงาน ผู้บริหารโครงการ และผู้ให้บริการตามโครงการตามโครงการเหล่านี้มีแรงจูงใจ เป้าหมาย และค่านิยมต่างกัน มีผลทำให้พฤติกรรมของบุคคลเหล่านี้แตกต่างกัน ในการนำนโยบายไปปฏิบัติบุคคลเหล่านี้มีหน้าที่ และความรับผิดชอบแตกต่างกันคือ ผู้บริหารระดับสูงต้องให้การสนับสนุน และผูกพันกับนโยบายที่ตนเองรับผิดชอบ ส่วนผู้บริหารโครงการ คือผู้นำของข้าราชการ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินโครงการให้สัมฤทธิ์ผล ขณะที่ผู้ให้บริการตามโครงการ คือข้าราชการระดับปฏิบัติการ ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับผู้รับบริการ

4. ผู้ได้รับผลจากนโยบาย

ได้แก่ ผู้รับบริการ ผู้ได้รับประโยชน์ ทั้งระดับบุคคล กลุ่มองค์กรภาคเอกชน และองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ซึ่งอาจรวมกลุ่มเป็นกลุ่มผลประโยชน์ หรือกลุ่มอิทธิพล เพื่อแสวงหาประโยชน์จากนักการเมือง และข้าราชการ โดยการเจรจาต่อรอง และประสานผลประโยชน์

นโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ประกอบด้วย

- เป้าหมายการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เน้นการสร้างองค์ความรู้ มาตรฐาน และวัฒนธรรมความปลอดภัย ให้มีการเรียนรู้ มีความพร้อม มีภูมิคุ้มกันและมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาศักยภาพสังคม ท้องถิ่นเข้าสู่ “การรู้รับ-ปรับตัว-ฟื้นเร็วทั่ว-อย่างยั่งยืน”

- วัตถุประสงค์ของแผน เป็นกรอบแนวคิด และเป็นแนวทางปฏิบัติให้แก่ทุกหน่วยงาน ในการจัดการอย่างเป็นระบบ และมีทิศทาง และพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัยด้วยแนวทางต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับชุมชนจนถึงระดับชาติ เพื่อให้เกิด ความเสียหายน้อยที่สุด

- นโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนา และส่งเสริมการลดความเสี่ยง พัฒนาศักยภาพ และบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ในการจัดการภาวะฉุกเฉิน พัฒนาระบบฟื้นฟูที่ตอบสนองความต้องการของผู้ประสบภัย ซ่อมสร้างฟื้นฟูสภาพให้ดีกว่า และปลอดภัยกว่าเดิม และส่งเสริมมาตรฐานความร่วมมือ ระหว่างประเทศ

- ยุทธศาสตร์ 4 ด้าน การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยการบูรณาการ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน และการส่งเสริมความ ร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการฯ

- งบประมาณ เช่น งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณประเภทอื่น เช่น งบกลาง และเงินอุดหนุนราชการฯ ทั้งระดับหน่วยงาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การกำหนดนโยบายสาธารณะและการนำ นโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ มีความสัมพันธ์ และสอดคล้องและเกี่ยวพันกัน และต้องพิจารณา ทั้ง 2 กิจกรรมในฐานะเป็นส่วนประกอบซึ่งกันและกันตลอดเวลา ผู้กำหนดนโยบายส่วนใหญ่ เป็นรัฐบาลกลาง หรือรัฐบาลท้องถิ่น โดยมีรูปแบบหรือตัวแบบในการกำหนดนโยบายที่ หลากหลาย ส่วนการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นองค์กร หรือหน่วยงานราชการ และข้าราชการ ตลอดจนผู้ได้รับผลจากนโยบาย

แนวคิดเกี่ยวกับงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

อดิศร บำรุงญา (2550) ได้กล่าวถึงงานป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยว่าเป็นภารกิจสำคัญและจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมการรองรับสถานการณ์ไว้ตั้งแต่ยามปกติ เพื่อป้องกันอันตรายหรือลดความเสียหายที่จะเกิดทั้งในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ ดังนั้นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินให้เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นที่จะต้องจัดทำแผนป้องกันภัยในเขตชุมชน ลำพังเจ้าหน้าที่ขององค์กรหรือหน่วยงานของรัฐคงดูแลไม่ทั่วถึงในกรณีที่เกิดสาธารณภัย เพราะในสมัยก่อนคือ ให้อภัยเกิดแล้วค่อยเข้าไปช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยนั้น ๆ แต่ไม่ทันกับความต้องการของประชาชน ดังการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับชุมชนจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเร่งเสริมสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของประชาชนในการสร้างศักยภาพชุมชนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2547 ถึงปัจจุบัน เพื่อให้เกิดการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน โดยเน้นกลุ่มเป้าหมาย คือประชาชนในชุมชนให้ความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสาธารณภัยในเบื้องต้น มีการจัดแผนชุมชนในการป้องกันภัย การปฏิบัติการในภาวะฉุกเฉินเมื่อเกิดภัย การอพยพประชาชนเมื่อเกิดภัย อันเป็นการเตรียมความพร้อมของชุมชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การจัดการสาธารณภัยโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจและร่วมดำเนินงานทุกขั้นตอน นับตั้งแต่ประเมินความเสี่ยงของการเกิดภัยเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนเตรียมความพร้อมและหาแนวทางป้องกันและลดผลกระทบจากความเสียหายอันเกิดจากภัย การจัดการกับภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน มิใช่เรื่องของชุมชนหรือของรัฐฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแต่เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างชุมชน องค์กรหรือต่าง ๆ ทุกระดับ ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรอื่น ๆ เพราะประชาชนจะเป็นผู้รู้และเข้าใจสภาพพื้นที่ สถานการณ์ โอกาส และข้อจำกัดความของตนดีกว่าผู้อื่น การดำเนินการช่วยเหลือ โดยรัฐหรือองค์กรภายนอกฝ่ายเดียวตามแนวคิดและวิธีเดิม จึงไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ และไม่เพียงพอต่อการตอบสนองต่อความจำเป็นของประชาชน

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (2559) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของแนวคิดการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้

1. เพื่อให้การปฏิบัติงานป้องกันภัยมีขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

2. เพื่อให้องค์กรเอกชน และประชาชนทั่วไปได้มีส่วนร่วมในการป้องกันภัย
3. เพื่อสำรวจ รวบรวม และจัดเก็บข้อมูลโดยประชาชนมีส่วนร่วม
4. เพื่อให้ประชาชนทราบ และเข้าใจถึงลักษณะ รูปแบบ ความรุนแรง ความถี่ ความสูญเสีย และความเสียหายจากการเกิดภัยพิบัติในเขตชุมชน
5. เพื่อให้ประชาชนทราบและเข้าใจข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ รวมทั้งสภาพ และสถานการณ์ในชุมชนของตน
6. เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประเมินความเสี่ยง และจัดระบบความสำคัญในการเกิดภัยพิบัติและนำไปกำหนดแผนการจัดการกับภัยได้
7. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง และเสริมสร้างขีดความสามารถในการพึ่งตนเองในการวิเคราะห์ และประเมินความเสี่ยงจากผลกระทบของภัย ตลอดจนการประเมินความสามารถของตนเองเพื่อปลูกฝังทัศนคติ และสร้างวัฒนธรรมในการป้องกันมากกว่าการตามแก้ไข
8. เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เนื่องจากประชาชนสามารถป้องกัน และรักษาทั้งชีวิต ทรัพย์สิน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมของตน
9. เป้าหมายสูงสุด คือ ความเป็นอยู่ และการดำเนินชีวิตที่ปลอดภัยและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

เครื่องมือหลักในการจัดการสาธารณภัยของไทย

- 1) พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2550
- 2) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558
1. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550
 - 1.1 ประกาศ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 เป็นกฎหมายหลักในการบริหารจัดการสาธารณภัยในปัจจุบัน ซึ่งได้กำหนดขอบเขตการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยครอบคลุมสาธารณภัยทุกประเภท
 - 1.2. มีองค์กระด้นโยบาย คือ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หรือ กปภ.ช.ซึ่งมีนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ บูรณาการพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ให้คำแนะนำ ปรีกษา และสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฯลฯ ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

1.3 กำหนดให้กรมป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐ ในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ

1.4 กำหนดให้มีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับต่าง ๆ เพื่อวางแผนทางมาตรการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตั้งแต่ช่วงก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ

1.5 กำหนดผู้ทำหน้าที่บัญชาการ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) และผู้อำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกระดับเพื่อทำหน้าที่ควบคุม อำนาจการสั่งการและบัญชาการเหตุการณ์

2. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558

2.1 คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2558 อนุมัติแผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 ตามที่คณะกรรมการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) เสนอ เพื่อใช้เป็นแผนหลักในการบริหารจัดการสาธารณภัย ของชาติ และมีมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 มอบหมายให้กระทรวง ทบวง กรม องค์การและหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ จังหวัด อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและภาคส่วนอื่น ๆ ปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558

2.1.2 มอบหมายให้สำนักงบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการป้องกันและ ลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อมเผชิญเหตุ และการจัดการในภาวะฉุกเฉิน รวมถึงการ ฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

2.1.3 มอบหมายให้หน่วยงานแต่ละระดับ จัดทำแผนปฏิบัติการรองรับ ยุทธศาสตร์และบรรจุแผนงาน และโครงการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปีด้วย

2.2 แนวคิดลักษณะและวัตถุประสงค์ของแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ พ.ศ. 2558

2.2.1 มีลักษณะเป็นแนวคิดการปฏิบัติ หรือ Concept of Operations หรือ CONOPS ในการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ โดยยึดแนวคิด การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction) และแนวทางการฟื้นฟูที่ดีกว่าเดิม และปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ภายใต้การพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมให้ท้องถิ่น และชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการเพื่อนำไปสู่การจัดการภัยพิบัติอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับหลักสากล (รู้รับ-ปรับตัว-ฟื้นเร็วทั่ว-อย่างยั่งยืน: Resilience)

2.2.2 เป็นกรอบแนวทางปฏิบัติให้แก่หน่วยงานทุกภาคส่วนตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ถึงระดับประเทศนำไปพิจารณาดำเนินการอย่างบูรณาการ เป็นระบบและสอดคล้องรับกัน (ซึ่งเกิดจากการประมวลทิศทางและแนวทางปฏิบัติในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย ที่นานาชาติประเทศใช้ ประยุกต์กับบริบทของประเทศไทย)

2.2.3 เป็นการจัดทำแผนที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2557-2561 และพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 และสอดคล้องกับถ้อยแถลงของนายกรัฐมนตรีในการประชุมสหประชาชาติระดับโลกว่าด้วยการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2558 ณ เมืองเซนได ประเทศญี่ปุ่น

2.3 ยุทธศาสตร์การดำเนินการประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

2.3.1 การมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยเน้นการป้องกัน การลดผลกระทบและการเตรียมความพร้อม-เป็นแนวคิดและวิธีปฏิบัติในการลดโอกาสที่จะได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนร่วมมือกันดำเนินการในกิจกรรมลด ความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยมีการผนวกหลักการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ให้เป็น นโยบายของรัฐ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

2.3.2 การบูรณาการจัดการในภาวะฉุกเฉิน การเผชิญเหตุ การบัญชาการ เหตุการณ์ และการบรรเทาทุกข์ -เน้นเรื่องมาตรฐาน เอกภาพ และความยืดหยุ่นของโครงสร้าง องค์กรในภาวะฉุกเฉิน รวมทั้งได้กำหนดแนวทางของการจัดตั้งองค์กรปฏิบัติในการจัดการ ภาวะฉุกเฉิน ตลอดจนการกำหนดให้มีแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนการปฏิบัติงาน ในภาวะฉุกเฉิน (สปอ.)

2.3.3 การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน การฟื้นฟูสภาพการซ่อม สร้างและการพัฒนาให้ดีกว่าเดิม และปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer)-

เป็นการดำเนินงานภายหลังจากที่ภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัยได้บรรเทาลง หรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อดำเนินการฟื้นฟูโดยการปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และสภาวะวิถีความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม และปลอดภัยกว่าเดิม

2.3.4 การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการจัดการสาธารณภัย โดยการพัฒนาศักยภาพการจัดการสาธารณภัยตามหลักสากล การประสานความช่วยเหลือ และการปฏิบัติงานด้านมนุษยธรรม ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และส่งเสริมบทบาทของประเทศในฐานะแกนนำด้านการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

สถานการณ์และแนวโน้มสาธารณภัย

ความรุนแรงของสถานการณ์สาธารณภัยโลก และประเทศไทย มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นตามสภาวะการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ บทเรียนการจัดการสาธารณภัยที่ผ่านมาที่มีปัญหาด้านโครงสร้างการจัดการ และเอกภาพ องค์ความรู้ และข้อมูล รวมถึงแนวทางการสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพ กอปรกับพันธกิจในความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้านการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัย ทำให้ต้องมีการปรับปรุงแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศให้มีขีดความสามารถและพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติ สอดรับกับแนวคิดการจัดการสาธารณภัยของโลกภายใต้บริบท “การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management: DRM)” ซึ่งประกอบด้วย การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย Disaster Risk Reduction: DRR) การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) และการฟื้นฟูให้มีสภาพดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) รวมทั้งการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศและสนับสนุนซึ่งกัน และกันเพื่อสร้างศักยภาพ ความพร้อม และมาตรฐานในการจัดการสาธารณภัย

การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

เสนอแนวคิดและวิธีปฏิบัติในการลดความเสี่ยง หรือลดโอกาสที่จะได้รับผลกระทบจากสาธารณภัย หรือการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย มุ่งให้เกิดการดำเนินการทั้งในเชิงนโยบาย แผนงาน โครงการ มาตรการหรือกิจกรรมต่าง ๆ โดยสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ตามแนวทางกลยุทธ์การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย 3 ด้าน ประกอบด้วย

– การสร้างระบบการประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการประเมินความเสี่ยง เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายการลดความเสี่ยง

การจัดสรรงบประมาณ การออกกฎระเบียบ การจัดทำแผนงาน โครงการ รวมถึงการจัดทำดัชนีความเสี่ยง และแผนที่เสี่ยงภัย

- การพัฒนามาตรการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ประกอบด้วย แนวทางปฏิบัติในการป้องกันและลดผลกระทบช่วงก่อนเกิดภัยทั้งเชิงโครงสร้างและไม่เชิงโครงสร้าง แนวทางปฏิบัติในการเตรียมความพร้อม เช่นการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (CBDRM) การฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยการเตรียมการอพยพ การเตรียมการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การจัดตั้งองค์การการเรียนรู้สาธารณภัย การพัฒนาคลังข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติ การจัดตั้งคลังสำรองทรัพยากร แผนการบริหารความต่อเนื่อง แนวทางปฏิบัติของระบบเตือนภัย ระดับของภัย กระบวนการแจ้งเตือนภัย และการพัฒนาระบบเตือนภัย

- การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนและทุกระดับสร้างแนวปฏิบัติในการลดความเสี่ยง
- การกำหนดให้เป็นนโยบายแห่งรัฐที่สำคัญ เพื่อการพิจารณาจัดสรรงบประมาณที่สอดคล้อง เพื่อกระตุ้นให้ทุกหน่วยงานเห็นความสำคัญ และจัดทำแผนรองรับเมื่อเกิดสาธารณภัย เป็นต้น

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า แนวคิดในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นแนวคิดตามหลักสากล ของรัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีแนวนโยบายในการบริหารจัดการในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามสถานการณ์ของพื้นที่ทั้งการป้องกันก่อนเกิดสาธารณภัยโดยการกำหนดแผนหรือการเตรียมความพร้อมก่อนเกิดภัย การปฏิบัติการขณะเกิดสาธารณภัยโดยการมอบอำนาจหน้าที่ให้หน่วยงานเข้าปฏิบัติการหรือรับผิดชอบขณะเกิดภัยและการปฏิบัติหลังการเกิดสาธารณภัยโดยการช่วยเหลือสงเคราะห์ฟื้นฟูทั้งด้านกายภาพและสุขภาพของผู้ประสบภัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ไทยคชา อินต๊ะนิล (2556) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา มีค่าเฉลี่ยระดับมากประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองเพื่อให้มีความเจริญทัดเทียมกับท้องถิ่นอื่น ซึ่ง การมีส่วนร่วมนั้น หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมทำ

ร่วมตัดสินใจในขั้นตอนต่าง ๆ ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐด้านต่าง ๆ หรือกิจกรรมที่ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการซึ่งเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

วิชญ์ หยกจินดา (2557) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านทุ่งกว้างตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี พบว่า โดยภาพรวมระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านทุ่งกว้างอยู่ในระดับมาก

น้อยใจยา แก้ววงษา (2558) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรณีศึกษาเทศบาลตำบลบางช้าง อำเภอบางช้าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

นิรุทธ โลหะชีพ (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สุก อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เพราะประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีเวลาเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่น เสนอปัญหา และความต้องการ

บุญรัตน์ อาภัสรานุสรณ์, ชนัญญา มณีศรี และวัชร ขาวสังข์ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าสาป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ทั้ง 4 ด้านประกอบไปด้วยด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล พบว่า ในภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิจัยและความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (2553) ได้ศึกษาผลกระทบภัยแล้ง และการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่า ทั้งประชาชน ผู้นำชุมชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ตั้งแต่ขั้นตอนการสำรวจหาสาเหตุของปัญหาการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาการแสวงหาแนวทางแก้ไข และกำหนดแนวทางในการแก้ไขแต่ผลกระทบที่เกิดจากปัญหาภัยแล้ง ตั้งแต่ขั้นตอนการสำรวจหาสาเหตุของปัญหาการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาการแสวงหาแนวทางแก้ไข และกำหนดแนวทางในการแก้ไขแต่ผลกระทบที่เกิดจากปัญหาภัยแล้ง มีหลากหลายรูปแบบ

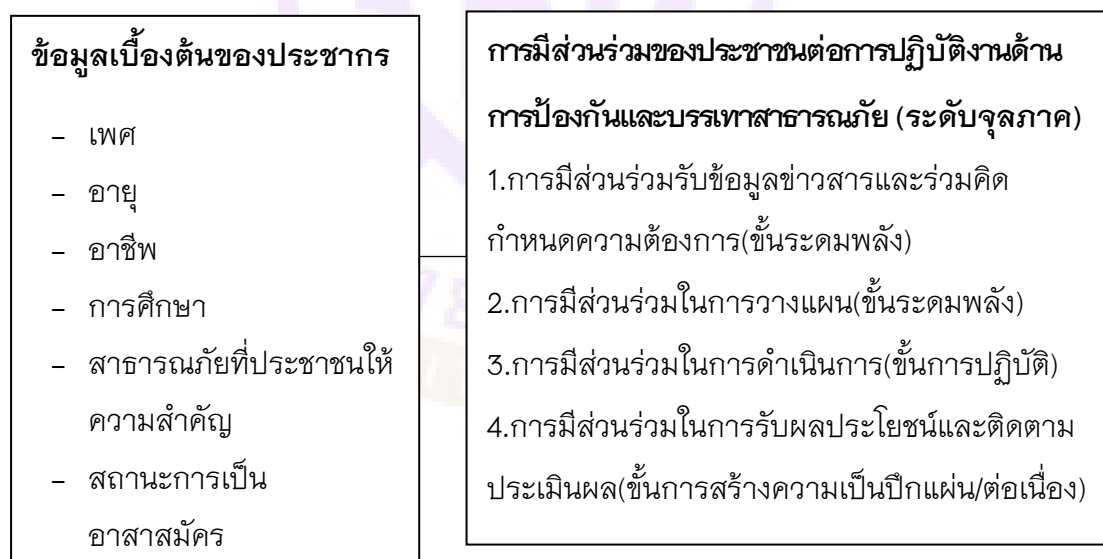
ตามบริบท วิธีการดำรงชีวิตสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และแหล่งน้ำต้นทุนที่มีอยู่ ดังนั้น ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง จำเป็นที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง และพัฒนาแหล่งน้ำที่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศแหล่งน้ำต้นทุนและบริบทวิธีการดำรงชีวิต ของประชาชนในชุมชน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นเน้น หลักการมีส่วนร่วมอยู่ 4 หลัก คือ

1. การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิดกำหนดความต้องการ
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

กรอบแนวคิด

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไปปฏิบัติของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ผู้วิจัย ได้กำหนดกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพ 1 แสดง กรอบแนวคิดที่ใช้ในการการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไปปฏิบัติของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนมีผลในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ในครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Research) โดยวิธีการดำเนินการศึกษาในครั้งนี้มีขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาผู้ได้จัดกลุ่มประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จำแนกตามค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ตามจำนวนประชากรตำบลแม่น้ำเรือ 8,786 คน 18 หมู่บ้าน จำนวน 383 คน (ข้อมูลประชากร จากอำเภอเมืองพะเยา ปี 2560)

$$n = N/1+N(e)^2$$

ในเมื่อ	n	หมายถึง	ขนาดตัวอย่าง
	N	หมายถึง	จำนวนประชากร
	E	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนทางสถิติร้อยละ 5 หรือ .05

แทนค่าสูตร

$$\begin{aligned}n &= 8,786/1+8,786(.05)^2 \\&= 8,786/1+8,786(.0025) \\&= 8,786/1+21.96 \\&= 8,786/22.96 \\&= 382.66\end{aligned}$$

3381212663

UP iThesis 59214225 independent study / rev: 25072561 14:34:34 / seq: 40

ฉะนั้นได้ผลจากการคำนวณ $n = 382.66$ ปัดเศษทศนิยมจึงได้กลุ่มตัวอย่าง 383 คน โดยผู้ศึกษาแบ่งกลุ่มประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มประชาชนที่อาศัยและมีภูมิลำเนาในพื้นที่ตำบลแม่ณาเรือเก็บรวบรวมมาได้ทั้งสิ้นจำนวน 325 คน โดยใช้การศึกษาเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. กลุ่มผู้บริหาร และสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือ จำนวน 41 คน กลุ่มผู้นำชุมชน ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลแม่ณาเรือ จำนวน 18 คน รวม 58 คน โดยใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Indepth Interview) โดยข้อมูลเชิงคุณภาพจะใช้มาอธิบายข้อมูลเชิงปริมาณของกลุ่มประชาชน

เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- คำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนประชากรมากขึ้น คือ กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวข้างต้น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มประชาชนทั่วไป และกลุ่มผู้บริหาร สมาชิกสภาผู้นำชุมชน ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 18 หมู่บ้าน

- เทคนิค และวิธีการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) และสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มประชาชนทั่วไปที่อาศัยและมีภูมิลำเนาในพื้นที่ตำบลแม่ณาเรือ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

2. กลุ่มผู้บริหาร สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือ กลุ่มผู้นำชุมชน ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลแม่ณาเรือ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามแนววัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อใช้เป็น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในตอนต้นที่1 และตอนต้นที่2 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจรายการ (Check List) แบบสอบถาม ปลายปิด (Close – ended Questionnaire) และตอนต้นที่

3 เป็นสอบถามปลายเปิด (Open – ended Questionnaire) สำหรับกลุ่มผู้บริหาร สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เฒ่าเรือ กลุ่มผู้นำชุมชน จะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Indepth Interview)

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สาธารณภัยที่มีความสำคัญ และสถานการณ์เป็นอาสาสมัคร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เสนอผลการวิเคราะห์เป็นความถี่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไปปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เฒ่าเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยามีลักษณะเป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวของลิเคิร์ต ซึ่งมีการศึกษาการมีส่วนร่วม 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิด กำหนดความต้องการในด้านการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตาม ประเมินผลในการปฏิบัติงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เสนอผลการวิเคราะห์เป็นค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการวัดแบบ (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีเกณฑ์การใช้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	มีน้ำหนักคะแนน	5 คะแนน
มาก	มีน้ำหนักคะแนน	4 คะแนน
ปานกลาง	มีน้ำหนักคะแนน	3 คะแนน
น้อย	มีน้ำหนักคะแนน	2 คะแนน
น้อยที่สุด	มีน้ำหนักคะแนน	1 คะแนน

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวคิด เอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนที่มีต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
2. รวบรวมข้อมูลจากการศึกษา สรุปเพื่อกำหนดขอบเขต และเนื้อหาของคำถามครอบคลุมเนื้อเรื่องที่ทำการศึกษา และผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบข้อเท็จจริงได้
3. ร่างข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือที่มีต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั้ง 4 ด้าน เสนออาจารย์ที่ปรึกษารายงาน พิจารณาตรวจสอบ แล้วปรับปรุงแก้ไขตามที่เสนอแนะ แล้วจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอความร่วมมือกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มประชาชนที่อาศัยและมีภูมิลำเนาในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือ กลุ่มผู้บริหาร สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ ผู้นำชุมชน ประกอบด้วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลแม่นาเรือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการทำศึกษาและแจกแบบสอบถาม
2. ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ทำการแจกแบบสอบถามโดยทำการชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ให้กลุ่มตัวอย่างฟังโดยให้เวลาในการตอบแบบสอบถาม และได้รับแบบสอบถามกลับคืนโดยแจกแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์จำนวน 383 ฉบับ
4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการตอบแล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งแยกวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้วดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์
3. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
4. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

5. วิเคราะห์ข้อมูลระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งในภาพรวม รายด้าน และเป็นรายข้อแล้วแปลผลตามเกณฑ์การ วิเคราะห์ โดยหาค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.80\end{aligned}$$

ค่าคะแนนเฉลี่ย ระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วม

4.21-5.00	หมายถึง	ระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วมระดับมากที่สุด
3.41-4.20	หมายถึง	ระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วมระดับมาก
2.61-3.40	หมายถึง	ระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วมระดับปานกลาง
1.81-2.60	หมายถึง	ระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วมระดับน้อย
1.00-1.80	หมายถึง	ระดับการรับรู้และการมีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด

6. วิเคราะห์วิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยใช้การวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) แล้วแจกแจงความถี่

7. นำข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกมาอภิปรายข้อมูลเชิงปริมาณ
8. นำเสนอผลการศึกษาโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

การหาค่าร้อยละ (Percentage) (นิภา เมธาวิชัย, 2543, หน้า 128)

$$P = \frac{f \times 100}{N}$$

P	=	ค่าร้อยละ
f	=	ค่าความถี่ที่ต้องแปลงให้เป็นร้อยละ
N	=	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean) หรือมัชฌิมเลขคณิต (สังศรี ชมภูวงศ์, 2547, หน้า 55)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	คือ	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
	$\sum X$	คือ	ผลรวมของความคิดเห็น
	N	คือ	จำนวนตัวอย่าง

3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540 : 53)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

S.D.	=	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum fx$	=	ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ
N	=	จำนวนประชากร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตามลำดับดังนี้

ผลการศึกษาตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สาธารณภัยที่มีความสำคัญ และสถานะการเป็นอาสาสมัครซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เสนอผลการวิเคราะห์เป็นความถี่ ผลการศึกษาตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนำนโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไปปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (RatingScale) 5 ระดับ ตามแนวของลิเคิร์ท ซึ่งมีการศึกษาการมีส่วนร่วม 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิดกำหนดความต้องการในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผลในการปฏิบัติงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เสนอผลการวิเคราะห์เป็นค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนกลุ่มผู้บริหาร และสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ ใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Indepth Interview) โดยข้อมูลการสัมภาษณ์จะใช้มาอธิบายข้อมูลของกลุ่มประชาชน

ตอนที่ 1 แสดงผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป

ตาราง 1 แสดง จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
หมู่		
- หมู่ 1	22	5.8

3381212663

UP iThesis 59214225 independent study / recv: 25072561 14:34:34 / seq: 40

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- หมู่ 2	3	0.8
- หมู่ 3	3	0.8
- หมู่ 4	26	6.8
- หมู่ 5	22	5.8
- หมู่ 6	28	7.3
- หมู่ 7	26	6.8
- หมู่ 8	20	5.2
- หมู่ 9	29	7.6
- หมู่ 10	27	7.1
- หมู่ 11	18	4.7
- หมู่ 12	3	0.8
- หมู่ 13	24	6.3
- หมู่ 14	33	8.7
- หมู่ 15	40	10.5
- หมู่ 16	26	6.8
- หมู่ 17	2	0.5
- หมู่ 18	29	7.6
รวม	381	100.0
สภาพหมู่บ้าน/ชุมชน		
- ชุมชนน้ำท่วม	38	10.0
- ชุมชนหนาแน่น	59	15.5
- ชุมชนไม่หนาแน่น	284	74.5
- อื่น ๆ	38	10.0
รวม	381	100.0
1. เพศ		
- ชาย	204	53.5

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- หญิง	177	46.5
รวม	381	100.0
2.อายุ		
-ต่ำกว่า 20 ปี	7	1.8
-21-30 ปี	23	6.0
-31-40 ปี □	66	17.3
-41-50 ปี	118	31.0
-51-60 ปี	97	25.5
-60 ปีขึ้นไป	70	18.4
รวม	381	100.0
3.สถานะ		
-โสด	41	10.8
-สมรส	302	79.3
-หย่าร้าง / หม้าย	32	8.4
-แยกกันอยู่	6	1.6
รวม	381	100.0
4. การศึกษา		
- มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า	168	44.1
- มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช	138	36.2
- อนุปริญญา ปวท.หรือ ปวส	39	10.2
- ปริญญาตรี	36	9.4
รวม	381	100.0
5.อาชีพ		
- รับจ้างทั่วไป	103	27.0
- เกษตรกรรม	197	51.7
- ค้าขาย	35	9.2

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	15	3.9
- แม่บ้าน	31	8.1
รวม	381	100.0
6.รายได้/ต่อเดือน		
- ต่ำกว่า 3,000 บาท	152	39.9
- 3,001-5,000 บาท	59	15.5
- 5,001-7,000 บาท	60	15.7
- 7,001-9,000 บาท	77	20.2
- 9,001-12,000 บาท	7	1.8
- 12,001-15,000 บาท	17	4.5
- มากกว่า 15,000 ขึ้นไป	9	2.4
รวม	381	100.00
7.สาธารถนภัยที่มีความสำคัญมากที่สุด		
อัคคีภัย(ไฟไหม้)	135	35.4
อุทกภัย(น้ำท่วม)	44	11.5
วาทภัย(พายุ)	47	12.3
ภัยแล้ง	86	22.6
ภัยหนาว	9	2.4
โรคระบาดพืช	8	2.1
โรคระบาดสัตว์	3	0.8
อุบัติเหตุทางถนน	26	6.8
หมอกควันไฟป่า	23	6.0
รวม	381	100.00
8.สถานะเป็นอาสาสมัครของตำบลแม่นาเรือ		
- อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน(อปพร.)	23	6.0
- อาสาสมัครตำรวจบ้าน(สตบ.)	64	16.8

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
- อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)	73	19.2
- อาสาสมัครฉุกเฉินชุมชน (อสช.)	9	2.4
- ไม่เป็น	212	55.6
รวม	381	100.0

ข้อมูลทั่วไปจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ และการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 53.50 อายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.00 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 79.30 และมีการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่าคิดเป็นร้อยละ 44.10 อาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 51.70 โดยมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.90 มีการให้ความสำคัญต่อสาธารณสุขเรื่องอัคคีภัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.40 และผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ไม่เป็นอาสาสมัครของตำบลแม่ณาเรือ คิดเป็นร้อยละ 55.60

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการนํานโยบายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไปปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือ

ตาราง 2 แสดง ค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยภาพรวมและรายด้านของกลุ่มประชาชนตำบลแม่ณาเรือ

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการ ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย	n=325		ระดับการมี ส่วนร่วม	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
1. การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิด กำหนดความต้องการ	3.30	0.907	ปานกลาง	4
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	3.34	0.897	ปานกลาง	3
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	3.40	0.846	ปานกลาง	2

ตาราง 2 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการ ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย	n=325		ระดับการมี ส่วนร่วม	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และ ติดตามประเมินผล	3.60	0.765	มาก	1
รวมเฉลี่ย	3.41	0.854	มาก	

จากตาราง พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย ของกลุ่มประชาชน โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.41 เมื่อ
พิจารณารายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมสูงสุด คือการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตาม
ประเมินผล อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.60 รองลงมาการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอยู่ใน
ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.40 การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย
3.34 และการมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิดกำหนดความต้องการ อยู่ในระดับ ปาน
กลางค่าเฉลี่ย 3.30 ตามลำดับ

ตาราง 3 แสดง ค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมรับข้อมูล
ข่าวสารและร่วมคิดกำหนดความต้องการในด้านการป้องกันและ บรรเทา
สาธารณภัย ของกลุ่มประชาชนตำบลแม่ณาเรือ

การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิด กำหนดความต้องการในด้านการป้องกัน และ บรรเทาสาธารณภัย	n=325		ระดับการมี ส่วนร่วม	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
1. ได้รับข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์เรื่อง การจัดทำแนวทาง/แผนงาน/โครงการเกี่ยวกับ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือ	3.26	0.858	ปานกลาง	4

ตาราง 3 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิด กำหนดความต้องการในด้านการป้องกัน และ บรรเทาสาธารณภัย	n=325		ระดับการมี ส่วนร่วม	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
2. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ เปิด โอกาสให้ได้เสนอแนะการจัดทำแนวทาง/ แผนงาน/โครงการด้านการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย	3.15	0.875	ปานกลาง	5
3. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ ส่งเสริม ให้ความรู้แก่ประชาชนด้านแนวทาง/แผนงาน/ โครงการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัย	3.35	0.823	ปานกลาง	3
4. ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการเข้าร่วม โครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัย ของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ	3.56	1.043	มาก	1
5. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ ได้แจ้ง หรือประกาศเรื่องการจัดทำข้อบัญญัติเรื่อง งบประมาณ ของโครงการ ด้านการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย ให้ทราบอยู่ในระดับใด	3.05	0.996	ปานกลาง	6
6. รู้จักและคุ้นเคยกับผู้บริหาร องค์การบริหาร ส่วนตำบลแม่นาเรือ ข้าราชการ และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือ เพียงใด	3.40	0.847	ปานกลาง	2
รวมเฉลี่ย	3.30	0.907	ปานกลาง	

จากตาราง พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย ของกลุ่มประชาชนตำบลแม่นาเรือด้านการมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิด
กำหนดความต้องการในด้านการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย โดยภาพรวมการมีส่วนร่วม
อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.30 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมสูงสุด
คือ ประชาชนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการเข้าร่วมโครงการด้านการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.56 รองลงมา

ประชาชนรู้จักและคุ้นเคยกับผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ ข้าราชการ และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ตำบลแม่นาเรื่อ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.40 องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ ส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนด้านแนวทาง/แผนงาน/โครงการ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.35 ได้รับข้อมูล ข่าวสาร การประชาสัมพันธ์เรื่องการจัดทำแนวทาง/แผนงาน/โครงการ เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ อยู่ในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย 3.26 องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ เปิดโอกาสให้ได้เสนอแนะการจัดทำแนวทาง/แผนงาน/โครงการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.15 และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ ได้แจ้งหรือประกาศเรื่องการจัดทำข้อบัญญัติเรื่องงบประมาณ ของโครงการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ทราบอยู่ในระดับใดอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.05 ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดง ค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมรับข้อมูล ข่าวสาร และร่วมคิดกำหนดความต้องการในด้านการป้องกัน และบรรเทา สาธารณภัย ของกลุ่มประชาชนตำบลแม่นาเรื่อ

การมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	n=325		ระดับการมี ส่วนร่วม	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
1. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ ได้จัด อบรม/โครงการ การเตรียมความพร้อมและให้ ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อย่างต่อเนื่อง	3.22	0.865	ปานกลาง	6
2. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อได้มีการ วางแผนการใช้งบประมาณด้านการป้องกันละ บรรเทาสาธารณภัยอย่างเหมาะสม	3.31	0.781	ปานกลาง	3
3. ทานสนใจเข้าร่วมจัดทำแผนป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเตรียมการ ป้องกันสาธารณภัยได้เอง	3.18	0.944	ปานกลาง	7

ตาราง 4 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	n=325		ระดับการมี ส่วนร่วม	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
4. ท่านสนใจเข้าร่วมจัดทำแผนป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเตรียมการ ป้องกันสาธารณภัยได้เอง	3.18	0.944	ปานกลาง	7
5. ท่านคิดว่าแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัย โดยใช้ชุมชน/หมู่บ้าน เป็นฐานมีความจำเป็น เหมาะสม	3.73	0.805	มาก	1
6. ท่านสะดวกเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมที่ เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาเรือ	3.07	0.945	ปานกลาง	8
7. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาเรือมีการ ประชาสัมพันธ์และให้การสนับสนุนเรื่องแผน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพียงใด	3.27	0.893	ปานกลาง	4
8. ท่านยินดีเข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้าน/ พื้นที่เสี่ยง ของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นา เรือ	3.26	0.984	ปานกลาง	5
9. ท่านคิดว่าการเตรียมความพร้อมการตรวจ ตราและซ้อมที่อยู่อาศัยเพื่อป้องกันสาธารณภัย ก่อนเกิดภัย มีความสำคัญ ต่อตัวท่าน	3.67	0.959	มาก	2
รวมเฉลี่ย	3.34	0.897	ปานกลาง	

จากตาราง พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย ของกลุ่มประชนตำบลแม่่นาเรือ ขึ้นวางแผนโดยภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ
ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.34 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมสูงสุด คือ องค์การบริหาร

ส่วนตำบลแม่นาเรือ ได้จัดอบรม/โครงการ การเตรียมความพร้อมและให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.73 รองลงมาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.67 ประชาชนสนใจเข้าร่วมจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเตรียมการป้องกันสาธารณภัยได้เอง อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.31 ประชาชนคิดว่าแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยใช้ชุมชน/หมู่บ้าน เป็นฐานมีความจำเป็นเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.27 มีความสะดวกเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.26 องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือมีการประชาสัมพันธ์ และให้การสนับสนุนเรื่องแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพียงใด อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.22 ยินดีเข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้าน/พื้นที่เสี่ยงของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.18 และประชาชนคิดว่าการเตรียมความพร้อมการตรวจตราและซ่อมที่อยู่อาศัยเพื่อป้องกันสาธารณภัยก่อนเกิดภัย มีความสำคัญต่อตัวประชาชนอยู่ในระดับ ปานกลางค่าเฉลี่ย 3.07 ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดง ค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของกลุ่มประชาชนตำบลแม่นาเรือ

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	n=325		ระดับการมีส่วนร่วม	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
1.ได้ติดตามข่าวสารหรือการพยากรณ์อากาศ และติดตามสถานการณ์สิ่งแวดล้อมโลก หรือการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลเพื่อเตรียมการป้องกันภัย	3.58	0.855	มาก	1
2.องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือมีการประสานงานกับหน่วยงาน อื่นในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือ เพื่อเข้าร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.42	0.752	มาก	3

3.เข้าใจเรื่องสาธารณสุข และความปลอดภัย ในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับใด	3.31	0.820	ปานกลาง	5
---	------	-------	---------	---

ตาราง 5 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข	n=325		ระดับการมี ส่วนร่วม	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
4.สามารถป้องกัน ดูแล และรักษาชีวิต ทรัพย์สินของท่านเมื่อเกิดเหตุสาธารณสุขได้ เป็นอย่างดี	3.49	0.811	มาก	2
5.เมื่อเกิดเหตุสาธารณสุขขึ้น สามารถให้การ สนับสนุนเครื่องมือ เครื่องจักร ในการปฏิบัติ หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำเรือ	3.22	1.014	ปานกลาง	6
6.เข้าใจเรื่องสาธารณสุข และความปลอดภัย ในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับใดขณะเกิดสา ธารณภัยขึ้น มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือตัวเอง และให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยอื่น	3.38	0.822	ปานกลาง	4
รวมเฉลี่ย	3.40	0.846	ปานกลาง	

จากตาราง พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข ของกลุ่มประชาชนตำบลแม่น้ำเรือ ขึ้นการปฏิบัติโดยภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.40 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมสูงสุด คือ ได้ติดตามข่าวสารหรือการพยากรณ์อากาศและติดตามสถานการณ์สิ่งแวดล้อมโลก หรือการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลเพื่อเตรียมการป้องกันภัยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.58 รองลงมาประชาชนสามารถป้องกัน ดูแล และรักษาชีวิต ทรัพย์สินของท่านเมื่อเกิดเหตุสาธารณสุขได้เป็นอย่างดีคืออยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.49 องค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำเรือ มีการประสานงานกับหน่วยงาน อื่นในพื้นที่ตำบลแม่น้ำเรือ เพื่อเข้าร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.42 ประชาชนเข้าใจเรื่องสาธารณสุข และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับใดขณะเกิดสาธารณสุขขึ้น มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือตัวเองและให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยอื่น อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.38 ประชาชนเข้าใจเรื่องสาธารณสุข และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต อยู่ใน

ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.31 และเมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยขึ้น สามารถให้การสนับสนุนเครื่องมือ เครื่องจักร ในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.22 ตามลำดับ

ตาราง 6 แสดง ค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผลในการปฏิบัติงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของกลุ่มประชาชนตำบลแม่นาเรื่อ

การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผลในการปฏิบัติงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	n=325		ระดับการมีส่วนร่วม	อันดับ
	\bar{x}	S.D.		
1.เมื่อเกิดสาธารณภัยทุกครั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อได้ให้การช่วยเหลือและการสงเคราะห์ การอำนวยความสะดวก เป็นอย่างดี	3.65	0.711	มาก	2
2.โครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อมีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพพื้นที่	3.53	0.705	มาก	4
3.เมื่อเกิดสาธารณภัยการออกระงับเหตุของ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ ตอบสนองความต้องการและรวดเร็ว	3.61	0.752	มาก	3
4.องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อได้เตรียมงบประมาณ และมีเครื่องมือ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้านการปกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เหมาะสม ทันสมัย	3.43	0.804	มาก	5
5.ท่านคิดว่าความสำคัญของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน้าที่ของทุกคนในพื้นที่ตำบลแม่นาเรื่อ	3.78	0.854	มาก	1

รวมเฉลี่ย

3.60 0.765 มาก

จากตาราง พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผลของกลุ่มประชาชนตำบลแม่นาเรือ โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.60 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมสูงสุด คือ ประชาชนคิดว่าความสำคัญของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน้าที่ของทุกคนในพื้นที่ตำบลแม่นาเรืออยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.78 รองลงมาเมื่อเกิดสาธารณภัยทุกครั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือได้ให้การช่วยเหลือและการสงเคราะห์ การอำนวยความสะดวก เป็นอย่างดีอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.65 เมื่อเกิดสาธารณภัยการออกระงับเหตุของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ ตอบสนองความต้องการและรวดเร็ว อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.61 โครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือมีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพพื้นที่ อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.53 และ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือได้เตรียมงบประมาณ และมีเครื่องมืออุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เหมาะสม ทันสมัย อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.43 ตามลำดับ

ผลการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Indepth Interview) ของกลุ่มผู้บริหาร สมาชิกสภา และผู้นำชุมชน พบว่า จากการสัมภาษณ์

1. การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิดกำหนดความต้องการ ในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหาร สมาชิกสภา และผู้นำชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ โดยภาพรวม คือ ทราบ และเข้าใจถึงนโยบายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของรัฐบาล และนโยบายระดับ จังหวัด และอำเภอ ทราบแต่ยังไม่เข้าใจเรื่องแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ปี 2558 และเห็นความสำคัญและกำหนดนโยบาย การจัดทำแนวงบประมาณ/แผนงาน/โครงการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของตำบลแม่นาเรือ และมีความพร้อมที่จะประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนโยบายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้บริหาร สมาชิกสภา และผู้นำชุมชน มีความพร้อมที่จะนำนโยบายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มาปฏิบัติในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือ

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของกลุ่มผู้บริหาร สมาชิกสภา และผู้นำชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ มีความต้องการให้มีแผนป้องกันและ

บรรเทาสาธารณภัยในหมู่บ้าน/ชุมชนหรือพื้นที่เสี่ยงภัยในตำบลแม่น้ำเรือ ตลอดจนมีความสนใจที่จะเข้าร่วมจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเตรียมการป้องกันสาธารณภัย ผู้บริหาร สมาชิกสภา และผู้นำชุมชน ยินดีให้ความร่วมมือและต้องการประชาสัมพันธ์ และการสนับสนุนเรื่องการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ประชาชนรับทราบ ผู้บริหาร สมาชิกสภา และผู้นำชุมชน มีความเข้าใจเรื่องแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำเรือที่จัดทำไว้ และมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณและกำหนดโครงการฝึกอบรม ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำเรือ ผู้บริหาร สมาชิกสภา และผู้นำชุมชน สามารถประสานงานกับหน่วยงานอื่นเมื่อเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ตำบลแม่น้ำเรือ แต่ไม่ได้สำรวจและจัดทำข้อมูลจุดเสี่ยง หรือจุดที่คาดว่าจะเกิดอันตราย และนำมาจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือได้นำข้อมูลหรือประวัติการเกิดสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในอดีต มาวางแผนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของกลุ่มผู้บริหาร สมาชิกสภา และผู้นำชุมชน คิดว่านโยบายหรือการเตรียมความพร้อมการตรวจตราและซ่อมที่อยู่อาศัยเพื่อป้องกันสาธารณภัยก่อนเกิดภัย มีความสำคัญ ต่อประชาชน อยู่ไหมและหากขณะเกิดสาธารณภัยขึ้นผู้บริหาร สมาชิกสภา และผู้นำชุมชน พร้อมที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ ต้องการมีส่วนร่วมในการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในพื้นที่ชุมชนหมู่บ้านพื้นที่เสี่ยงในพื้นที่ตำบลแม่น้ำเรือ ผู้บริหาร สมาชิกสภา และผู้นำชุมชน ได้ให้ความสำคัญและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ติดตามข่าวสาร การพยากรณ์อากาศ และติดตามสถานการณ์สิ่งแวดล้อมโลก การเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลเพื่อเตรียมการป้องกันภัย และเมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยขึ้น สามารถให้การสนับสนุนเครื่องมือ เครื่องจักร ในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้บริหาร สมาชิกสภา และผู้นำชุมชน สามารถบริหาร และจัดการเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในตำบลแม่น้ำเรือตามหลักสากล

4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผล ในการปฏิบัติงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของกลุ่มผู้บริหาร สมาชิกสภา และผู้นำชุมชน ให้ความสำคัญกับนโยบาย การให้ความช่วยเหลือหรือด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำเรือ และโครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำเรือมีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพพื้นที่ เมื่อเกิดสาธารณภัย ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำเรือ ได้ออกปฏิบัติงานช่วยเหลือ ตอบสนองความต้องการของประชาชน และรวดเร็ว และคิดว่าองค์การบริหารส่วนตำบล

แม่น้ำเรือ จัดสรรงบประมาณและการจัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ยังไม่ค่อยเหมาะสมและกลุ่มผู้บริหาร สมาชิกสภา และผู้นำชุมชน คิดว่าการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน้าที่ของทุกคนในพื้นที่ตำบลแม่น้ำเรือ และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำเรือควรมีนโยบาย การประชาสัมพันธ์และการสนับสนุนเรื่องการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ประชาชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 5

บทสรุป

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ผู้ศึกษาค้นคว้า เรียบเรียงหัวข้อดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วม ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ในครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Research) ผู้ศึกษาแบ่งกลุ่มประชากรออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่มประชาชนที่อาศัยและมีภูมิลำเนาในพื้นที่ตำบลแม่ณาเรือ กำหนดขนาดตัวอย่างคำนวณจากสูตรของทาโรยามาเน (Taro Yamane) จำนวน 325 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และกลุ่มผู้บริหาร สมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือ จำนวน 41 คนกลุ่มผู้นำชุมชน ประกอบด้วยกำนันผู้ใหญ่บ้าน ตำบลแม่ณาเรือ จำนวน 18 คน รวม 58 คนโดยใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Indepth Interview) โดยข้อมูลเชิงคุณภาพจะใช้มาอธิบายข้อมูลเชิงปริมาณของกลุ่มประชาชน

ผลการศึกษาการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 53.50 อายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.00 สถานภาพสมรสคิดเป็นร้อยละ 79.30 และมีการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 44.10

3381212663

UP iThesis 59214225 independent study / recv: 25072561 14:34:34 / seq: 40

อาชีพเกษตรกรรมคิดเป็นร้อยละ 51.70 โดยมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 39.90 มีการให้ความสำคัญต่อสาธารณสุขเรื่องอุบัติเหตุมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.40 และผู้ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนใหญ่ไม่เป็นอาสาสมัครของตำบลแม่่นาเรือ คิดเป็นร้อยละ 55.60

ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของกลุ่มประชาชน โดยภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.41 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผล อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 3.60 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะมีเหตุผลที่อยู่เบื้องหลังคือ ประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่่นาเรือคิดว่าความสำคัญของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน้าที่ของทุกคนในพื้นที่ตำบลแม่่นาเรือ รองลงมาการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.40 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะมีเหตุผลที่อยู่เบื้องหลังคือ นโยบายหรือการเตรียมความพร้อม เพื่อป้องกันสาธารณภัย มีความสำคัญ ต่อประชาชน และหากขณะเกิดสาธารณภัยขึ้นผู้บริหาร สมาชิกสภา และผู้นำชุมชน พร้อมทั้งจะช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ ส่วนการมีส่วนร่วมในการวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.34 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะมีเหตุผลที่อยู่เบื้องหลังคือ ประชาชนมีความต้องการให้มีแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในหมู่บ้าน/ชุมชนหรือพื้นที่เสี่ยงภัยในตำบลแม่่นาเรือและสนใจที่จะเข้าร่วมจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเตรียมการป้องกันสาธารณภัย และการมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสาร และร่วมคิดกำหนดความต้องการ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.30 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะมีเหตุผลที่อยู่เบื้องหลัง คือ ประชาชนต้องเข้าใจเรื่องแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ปี 2558 และเห็นความสำคัญและกำหนดนโยบาย การจัดทำแนวทาง งบประมาณ/แผนงาน/โครงการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของตำบลแม่่นาเรือ และผู้บริหาร สมาชิกสภา และผู้นำชุมชน มีความพร้อมที่จะประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่่นาเรือให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนโยบายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการศึกษา “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา” ของกลุ่มประชาชนทั่วไป และกลุ่มผู้บริหาร ข้าราชการ สมาชิกสภา และผู้นำชุมชน 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิดกำหนดความต้องการ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผล สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า เนื่องจากสาธารณภัย หรือภัยพิบัติ เมื่อเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตทั้งทางตรง และทางอ้อมจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดนโยบายจากส่วนกลางหรือระดับประเทศ และแปลงเป็นนโยบายจังหวัดอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาปฏิบัติ จึงทำให้ประชาชนตระหนักและเรียนรู้ การเตรียมความพร้อม โดยการติดตามข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และทราบถึงนโยบายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ซึ่งการมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิดกำหนดความต้องการด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ไทยคชา อินต๊ะนิล(2556) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองเพื่อให้มีความเจริญทัดเทียมกับท้องถิ่นอื่นซึ่งการมีส่วนร่วมนั้น หมายถึงการที่ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจในขั้นตอนต่าง ๆ ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐด้านต่าง ๆ หรือกิจกรรมที่ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการซึ่งเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิษณุ หยกจินดา (2557) ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านทุ่งกร่างตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน

จังหวัดจันทบุรี พบว่าโดยภาพรวมระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกว้างอยู่ในระดับมากไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ น้อยใจยา แก้ววงษา (2558) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรณีศึกษา เทศบาลตำบลบางช้าง อำเภอบางช้าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางไม่สอดคล้องกับการศึกษาของนิโรธ โลหะชีพ (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สุก อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เพราะประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีเวลาเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เช่นเสนอปัญหา และความต้องการไม่สอดคล้องกับการศึกษาของบุญรัตน์ อารักษ์รานุสรณ์, ชนัญญา มณีศรี และวัชร ขาวสังข์ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าสาป อำเภอมะนัง จังหวัดยะลาทั้ง 4 ด้านประกอบไปด้วย ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล พบว่าในภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกออกเป็นรายด้านเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิดกำหนดความต้องการ

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิดกำหนดความต้องการของกลุ่มประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่เฒ่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าการได้รับข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์เรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดทำแนวทางแผนงานโครงการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่เฒ่าเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอแนะการจัดทำแนวทางแผนงานโครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยการส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนด้านแนวทางแผนงาน การเข้าร่วมโครงการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ และการได้แจ้งหรือประกาศเรื่องการจัดทำข้อบัญญัติเรื่องงบประมาณ ของโครงการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ประชาชนทราบตลอดจนรู้จักและคุ้นเคยกับผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เฒ่า ข้าราชการ และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ตำบลแม่เฒ่า และกลุ่มผู้บริหาร

ข้าราชการ ผู้นำชุมชน ทราบและเข้าใจถึงนโยบายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของรัฐบาล และนโยบายระดับ จังหวัด และอำเภอทราบ และยังไม่ค่อยเข้าใจเรื่องแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ปี 2558 แต่เห็นความสำคัญของการกำหนดนโยบายการจัดทำแนวทาง งบประมาณแผนงานโครงการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีความพร้อมที่จะประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่ณาเรือ ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนโยบายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และมีความพร้อมที่จะนำนโยบายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มาปฏิบัติในพื้นที่ตำบลแม่ณาเรือ สอดคล้องกับการศึกษาของ น้อยใจยา แก้ววงษา (2558) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรณีศึกษาเทศบาลตำบลบางช้างอำเภอบางช้างจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ธันภัทร โคตรสิงห์ (2556) ได้ศึกษาการนำนโยบายเฝ้าระวังชุมชนไปปฏิบัติ กระบวนการนำนโยบายเฝ้าระวังชุมชนไปปฏิบัติซึ่งประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิดกำหนดความต้องการของกลุ่มประชาชนเห็นความสำคัญและมองว่าเมื่อ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือมีการจัดกิจกรรมหรือการจัดทำโครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เมื่อประชาชนเข้าร่วมประชาชนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือค่าบริการ กลุ่มผู้บริหาร ข้าราชการ ผู้นำชุมชนเห็นความสำคัญและกำหนดนโยบาย การจัดทำแนวทาง งบประมาณแผนงานโครงการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของพัฒนา พิทาคำ (2558) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่แจ่ม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนของกลุ่มประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่ณาเรือโดยภาพรวมมีค่าแปรผลอยู่ในระดับปานกลางที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่าประชาชนมีส่วนร่วมในระดับที่ไม่มากยังไม่มีความพร้อมและสะดวกที่จะเข้ารับการฝึกอบรม หรือเข้าร่วมโครงการ และประชาชนสนใจไม่มากในการเข้าร่วมจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเตรียมการป้องกันสาธารณภัยได้เองบางส่วนประชาชนสนใจที่จะเข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้าน/พื้นที่เสี่ยงในระดับไม่มาก ประชาชนคิดว่าแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยใช้

ชุมชน/หมู่บ้าน เป็นฐานและการเตรียมความพร้อมการตรวจตราและซ่อมที่อยู่อาศัยเพื่อป้องกันสาธารณภัยก่อนเกิดภัยมีความสำคัญ การมีส่วนร่วมในการวางแผนของกลุ่มผู้บริหารข้าราชการ ผู้นำชุมชนอภิปรายได้ว่ากลุ่มผู้บริหาร ข้าราชการ ผู้นำชุมชนมีเข้าใจเรื่องแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ มีความต้องการให้มีแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในหมู่บ้าน/ชุมชนหรือพื้นที่เสี่ยงภัย ในตำบลแม่นาเรือและมีความสนใจที่จะเข้าร่วมจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเตรียมการป้องกันสาธารณภัยตลอดจนมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณและกำหนดโครงการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือมีนโยบาย การประชาสัมพันธ์และการสนับสนุนเรื่องการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ประชาชนรับทราบและสามารถประสานงานกับหน่วยงานอื่นในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือ การสำรวจและจัดทำข้อมูลจุดเสี่ยงหรือจุดที่คาดว่าจะเกิดอันตราย เพื่อนำมาจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตลอดจนได้นำข้อมูลหรือประวัติการเกิดสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในอดีต มาวางแผนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสอดคล้องกับการศึกษาของสมบัติ ทัทธานี (2555) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับพิทักษ์ มั่นจันทิก (2558) ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การบริหารด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ด้านการวางแผนเตรียมความพร้อม ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

การมีส่วนร่วมในการวางแผนของกลุ่มประชาชน มีความคิดเห็นว่าแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยใช้ชุมชน/หมู่บ้าน เป็นฐานมีความจำเป็นเพื่อป้องกันสาธารณภัยหรือภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นในตำบลแม่นาเรือโดยแต่ละพื้นที่หรือแต่ละหมู่บ้านประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการ จัดการภัยพิบัติโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ตามหลัก CBDRM ซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ กัญญาณีย์ กาฬภักดี (2557) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนชุมชนบ้านไม้รูดตำบลไม้รูดอำเภอคลองใหญ่จังหวัดตราดผลการศึกษาพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการของกลุ่มประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือ โดยภาพรวมมีค่าแปรผลอยู่ในระดับ

ปานกลางที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า การติดตามข่าวสาร หรือการพยากรณ์อากาศ และติดตามสถานการณ์สิ่งแวดล้อมโลก หรือการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลเพื่อเตรียมการป้องกันภัยการให้ความรู้ความสำคัญเรื่องสาธารณภัย และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตของประชาชน ยังไม่มากและไม่ตระหนักในเรื่องสาธารณภัย ตลอดจนการช่วยเหลือตัวเองหรือสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือเมื่อเกิดภัยยังไม่มีความพร้อม กลุ่มผู้บริหาร ข้าราชการ ผู้นำชุมชน ได้ให้ความสำคัญและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ติดตามข่าวสาร การพยากรณ์อากาศและติดตามสถานการณ์สิ่งแวดล้อมโลกการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลเพื่อเตรียมการป้องกันภัยนโยบายหรือการเตรียมความพร้อมการตรวจตราและซ่อมที่อยู่อาศัยเพื่อป้องกันสาธารณภัยก่อนเกิดภัย และมีส่วนร่วมในการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในพื้นที่ชุมชนหมู่บ้านพื้นที่เสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ เมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยสามารถให้การสนับสนุนเครื่องมือ เครื่องจักร ในการปฏิบัติหน้าที่ได้ประสานงานและขอความช่วยเหลือกับหน่วยงาน อื่นในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือ และตำบลข้างเคียง และสามารถบริหารจัดการสาธารณภัย มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ แพรชมพู่ ประเสริฐศรี และปิยะดา วชิระวงศ์ (2556) ศึกษาเรื่องมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำยมกรณีศึกษาตำบลวังจิก อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและไม่สอดคล้องกับกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์ (2560) ศึกษาเรื่องการจัดกรภัยพิบัติโดยมีชุมชนเป็นฐานกรณีศึกษาอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก การจัดการในภาวะฉุกเฉินผลการวิจัย พบว่าชุมชนมีความพยายามในการจัดการในภาวะฉุกเฉินในระดับมาก

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการของกลุ่มประชาชน โดยประชาชนให้ความสำคัญกับการติดตามข่าวสาร หรือการพยากรณ์อากาศและติดตามสถานการณ์สิ่งแวดล้อมโลก หรือการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล เพราะคิดว่าสามารถคาดการณ์ของสาธารณภัยที่จะเกิดขึ้น และประชาชนสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาลดผลกระทบจากสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นในซึ่งมีค่าแปรผลอยู่ในระดับมากที่สุดที่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ สมจิตร แสงชาติ (2558) ศึกษาเรื่องเรื่องมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานอำเภอป่าติ้วจังหวัดยโสธรจะพบว่าด้านการฝึกอบรมโดยรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผล

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วนร่วมใน

การรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผลของกลุ่มประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือ โดยภาพรวมมีค่าแปรผลอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่าการประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือเห็นความสำคัญว่าการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน้าที่ของทุกคนในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือที่ต้องตระหนักและเรียนรู้และประชาชนได้ประเมินการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือว่าเมื่อเกิดสาธารณภัยทุกครั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ ได้ให้การช่วยเหลือและการสงเคราะห์ การอำนวยความสะดวก เป็นอย่างดี และประเมินการออกระงับเหตุของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ ตอบสนองความต้องการและรวดเร็วโครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือมีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพพื้นที่ และมีส่วนร่วมในการประเมิน องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือว่าได้เตรียมงบประมาณ และมีเครื่องมือ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เหมาะสม ทันสมัย กลุ่มผู้บริหาร ข้าราชการ ผู้นำชุมชน ให้ความสำคัญกับนโยบายการให้ความช่วยเหลือหรือด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ และการตรวจสอบโครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือมีความเหมาะสม และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือมีนโยบาย การประชาสัมพันธ์และการสนับสนุนเรื่องการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ประชาชนรับทราบเมื่อเกิดสาธารณภัย การออกระงับเหตุของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ ตอบสนองความต้องการและรวดเร็วของประชาชน ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณและการจัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ต้องมีความเหมาะสมและ ทันสมัย สอดคล้องกับการศึกษาของปัญญาพล ปัญญาตย์ (2555) ศึกษาเรื่องทัศนคติของประชาชนที่ดีต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ดพบว่าประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อกับงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและไม่สอดคล้องกับโสภิตา ศรีนุ่น (2558) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยใส่ใจหรือติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการและแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผล ของกลุ่มประชาชน โดยประชาชนได้เห็นความสำคัญของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยว่าเป็นหน้าที่ของ

ทุกคนในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือโดยภาพรวมมีค่าแปรผลอยู่ในระดับมากไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ วารุต มาลาแวง (2559) ศึกษาในเรื่องแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเมื่อพิจารณาเป็นรายตำบลพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1. ควรส่งเสริมและสนับสนุน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามนโยบายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จากส่วนกลาง ส่วนจังหวัด และส่วนอำเภอ มาปฏิบัติในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือ
2. ควรนำข้อมูลหรือสถิติการเกิดสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในอดีต มาวางแผนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการประชาสัมพันธ์ และการสนับสนุนเรื่องการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ประชาชนรับทราบให้มากยิ่งขึ้น
3. ควรประสานงาน และขอความช่วยเหลือกับหน่วยงาน อื่นในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือ และตำบลข้างเคียงเมื่อเกิดสาธารณภัย
4. ควรแจ้งประชาสัมพันธ์ หรือประกาศ เรื่องการจัดทำข้อบัญญัติเรื่องงบประมาณของโครงการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือทราบมากยิ่งขึ้น
5. ควรส่งเสริมสนับสนุนประชาชนให้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรม ที่เกี่ยวข้องกับ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ และส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือมีส่วนร่วม สนับสนุนเครื่องมือ เครื่องจักร ในการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยขึ้น ในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือ ให้มีความรู้ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มากยิ่งขึ้น
2. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชน เช่นแผนป้องกันอุทกภัย อัคคีภัยและสาธารณภัยอื่น ที่มักเกิดขึ้นในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือ
3. ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชน หรือแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4. ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพของพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือเพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเรือ
2. เห็นควรศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชน ในพื้นที่ตำบลแม่นาเรือ

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. (2543). **กระทรวงมหาดไทยกับการกระจายอำนาจ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ อาสา รักษา
ดินแดง กรมการปกครอง.
- กัญญาภัทร อินทรสอาด. (2551). **ความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงาน
ด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของเทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่**.
สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2560, จาก www.researchsystem.siam.edu/images/.../Factors.pdf
- กัญญาณีย์ กาฬักดี. (2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนชุมชนบ้านไม้รูด
ตำบลไม้รูด อำเภอลองใหญ่ จังหวัดตราด**. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2560, จาก
http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/55930235
- กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์. (2560). **การจัดการภัยพิบัติโดยมีชุมชนเป็นฐานกรณีศึกษาอำเภอบางระกำ
จังหวัดพิษณุโลก**. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2560, จาก
<http://conference.kku.ac.th/cola/articles/r/pm2017>
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2559). **แผนป้องกันป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
พ.ศ. 2558**. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2560, จาก
http://www.disaster.go.th/upload/download/file_attach/55acacb4f1f7c.pdf
- จุฑารัตน์ ชมพันธุ์. (2555). **การวิเคราะห์หลัก การมีส่วนร่วมของประชาชน วารสารการจัดการ
สิ่งแวดล้อม**. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2560, จาก <http://www.ssde.nida.ac.th/>
- ชินรัตน์ สมสืบ. (2549). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ไทยคชา อินต๊ะนิล. (2556). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลเมืองดอกคำใต้ หลังจาก
ยกฐานะจากเทศบาลตำบลเป็นเทศบาลเมือง อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา**. วิทยานิพนธ์
รป.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- ฐิตติลีนา ใจเพียร. (2558). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเหมืองง่า
จังหวัดลำพูน**. วิทยานิพนธ์ รป.ม., มหาวิทยาลัยเนชั่น, ลำปาง.
- ธันภัทร โคตรสิงห์. (2556). **การนำนโยบายโฉนดชุมชนไปปฏิบัติ**. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2560, จาก
libdcms.nida.ac.th/thesis6/2556/b183163.pdf
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS**.
(พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.

- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2546). การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง. ภาควิชา
ส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร คณะเกษตรศาสตร์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่: เชียงใหม่.
- น้อยใจยา แก้ววงษา. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กรณีศึกษา เทศบาลตำบลบางช้าง อำเภอบางช้าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สืบค้นเมื่อ
20 ตุลาคม 2560, จาก <http://www.rdi.aru.ac.th/journal/pdf/20150902095616.pdf>
- นิโรธ โลหะชีพ. (2555). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
แม่สุข อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ รป.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- บุญรัตน์ อาภัสราวุธ, ชนัญญา มณีศรีและวัชร ขาวสังข์. (2559). ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าเสา อำเภอเมืองจังหวัดยะลา. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม
2560, จาก <http://research.rru.ac.th/rdi/>
- ปัญจพล ปัญจมาตย์. (2555). ทศนคติของประชาชนที่ต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ
องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม
2560, จาก <http://www.phothong101.go.th/data/Knowledge/Research/PongKaan01.pdf>
- แพรมพูน ประเสริฐศรีและปิยะดา วชิระวงศกร. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหา
อุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำยมกรณีศึกษาตำบลวังจิก อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร. สืบค้น
เมื่อ 20 ตุลาคม 2560, จาก
http://kukr.lib.ku.ac.th/proceedings/KUCON/search_detail/result/315439
- พัฒนา พิศาคำ. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่แจ่ม อำเภอ
แม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2560, จาก [https://tci-](https://tci-thaijo.org/index.php/banditvijai/article/view/96557)
[thaijo.org/index.php/banditvijai/article/view/96557](https://tci-thaijo.org/index.php/banditvijai/article/view/96557)
- พิทักษ์ มั่นจันทิก. (2558). กลยุทธ์การบริหารด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลใน
เขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี. สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2560, จาก [https://tci-](https://tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/40935)
[thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/40935](https://tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/40935)
- มณฑล จันท์แจ่มใส. (2551). ปัจจัยใจการสื่อสารการตลาดที่มีต่อการท่องเที่ยวที่มีต่อการเลือกสถานที่
ท่องเที่ยว กรณีศึกษาเกาะมุก จังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ สด.ม., สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพมหานคร.
- มยุรี อนุมานราชท. (2553). นโยบายสาธารณะ. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ธนคมการพิมพ์.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2557). นโยบายสาธารณะ แนวความคิด การวิเคราะห์กระบวนการ.
(พิมพ์ครั้งที่ 27). กรุงเทพฯ: สมาคมการพิมพ์.

- สมบัติ ทัทธานี. (2555). **เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี**. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2560, จาก http://research.pcru.ac.th/journal_pcru/index.php/re/article/view/121/118
- สมจิตร แสงชาติ. (2558). **การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีฐานอำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร**. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2560, จาก www.disaster.go.th/th/cms-download_content.php?did=1146
- สุรสิทธิ์ วชิรขจร. (2549). **นโยบายสาธารณะเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ธเนศวร (1999) การพิมพ์.
- โสภิตา ศรีนุ่น. (2558). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา**. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2560, จาก graduate.hu.ac.th/thesis/2558/mpa/Sopida.pdf
- วารุฒ มาลาแฉ. (2559). **แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต**. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2560, จาก digi.library.tu.ac.th/thesis/po/1330/04chapter3.pdf
- วิชญ์ หยกจินดา. (2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนตามนโยบายการบริหารงานของเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา**. สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2560, จาก digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/55930171.pdf
- อดิศร บำรุงญา. (2550). **การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน(อปพร.) ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ศึกษากรณีอำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด**. วิทยานิพนธ์ รป.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงาน
ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อบต.แม่่นาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัด
พะเยา

แบบสอบถาม

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย อบต.แม่่นาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย อบต.แม่่นาเรื่อ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้า
อิสระ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิตสาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยพะเยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ของ อบต.แม่่นาเรื่ออำเภอเมือง จังหวัดพะเยา และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับการ
มีส่วนร่วมของประชาชนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ อบต.แม่่นาเรื่อ
อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา จึงใคร่ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามนี้ตามข้อเท็จจริง
คำตอบของท่านจะใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้นและจะไม่มีกระทบใดๆต่อผู้ตอบทั้งสิ้น

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิดกำหนดความต้องการในการ
ป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ตอนที่ 5 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผลในการ
ปฏิบัติงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ขอขอบพระคุณทุกท่านอย่างสูงที่ให้ความกรุณาตอบแบบสอบถามนี้

นายวสันต์ แสนจิตต์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขานโยบายสาธารณะ

คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยพะเยา

เลขที่.....

ข้อมูลทั่วไป

วันที่..... เดือน..... ปี..... สถานที่เก็บข้อมูลหมู่ที่.....

สภาพหมู่บ้าน/ชุมชน

☐ 1.พื้นที่น้ำท่วม ☐ 2.ชุมชนหนาแน่น ☐ 3.ชุมชนไม่หนาแน่น ☐ 4.อื่น ๆ.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ต้องการเลือก

1. เพศ

☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 21-30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51-60 ปี ☐ 60 ปีขึ้นไป

3. สถานะ

☐ 1.โสด ☐ 2.สมรส ☐ 3.หย่าร้าง / หม้าย ☐ 4.แยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษา

☐ 1.มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า ☐ 2.มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ☐ 3. อนุปริญญา
ปวท.หรือปวส. ☐ 4. ปริญญาตรี ☐ 5.ปริญญาโทขึ้นไป ☐ 6.อื่นๆระบุ.....

5. อาชีพ

☐ 1.รับจ้างทั่วไป ☐ 2.เกษตรกร ☐ 3.ค้าขาย ☐ 4.รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ 5.แม่บ้าน
☐ 6.อื่นๆระบุ.....

6. รายได้/ต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 3,000 บาท ☐ 3,001-5,000 บาท ☐ 5,001-7,000 บาท

- ☐ 7,001–9,000 บาท ☐ 9,001–12,000 บาท ☐ 12,001–15,000 บาท
☐ มากกว่า 15,000 บาท ขึ้นไป

7. สาธารณภัยที่ท่านคิดว่ามีความสำคัญมากที่สุด

- ☐ 1. อัคคีภัย(ไฟไหม้) ☐ 4. ภัยแล้ง ☐ 7. โรคระบาดสัตว์
☐ 2. อุทกภัย(น้ำท่วม) ☐ 5. ภัยหนาว ☐ 8. อุบัติเหตุทางถนน
☐ 3. วาตภัย(พายุ) ☐ 6. โรคระบาดพืช ☐ 9. หมอกควันไฟป่า
☐ 10. อื่น.....

8. ท่านเป็นอาสาสมัครของตำบลแม่นาเรือ

- ☐ ไม่เป็น ☐ เป็น (ถ้าเป็นให้ตอบคำถาม)
☐ 1. อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน(อปพร.) ☐ 2. อาสาสมัครตำรวจบ้าน(สตบ.)
☐ 3. อาสาสมัครสาธารณสุข(อสม.) ☐ 4. อาสาสมัครฉุกเฉินชุมชน(อสช.)
☐ 5. อื่น ๆ ระบุ.....

(สำหรับ ผู้บริหาร ข้าราชการ ผู้นำชุมชน)

- ตำแหน่ง** ☐ 1. คณะผู้บริหาร อบต. ☐ 2. ข้าราชการ/พนักงาน อบต. ☐ 3. ส.อบต.
☐ 4. กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ☐ 5. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ☐ 6. อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิดกำหนดความต้องการในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

คำชี้แจง : ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิดกำหนดความต้องการในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและ ร่วมคิดกำหนดความต้องการในด้าน การป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย	ระดับความเห็น				
	มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
ขั้นรวมพลัง					
1. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสาร การ ประชาสัมพันธ์เรื่องการจัดทำแนวทาง/ แผนงาน/โครงการ เกี่ยวกับการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ของอบต.แม่่นา เรือมากนักน้อยเพียงใด					
2. อบต.แม่่นาเรือ เปิดโอกาสให้ท่านได้ เสนอแนะการจัดทำแนวทาง/แผนงาน/ โครงการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย มากน้อยเพียงใด					
3. อบต.แม่่นาเรือ ส่งเสริมให้ความรู้แก่ ประชาชนด้านแนวทาง/แผนงาน/โครงการ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมาก น้อยเพียงใด					
4. ท่านไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการเข้า ร่วมโครงการด้านการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย ของ อบต.แม่่นาเรือ					
5. อบต.แม่่นาเรือ ได้แจ้งหรือประกาศเรื่อง การจัดทำข้อบัญญัติเรื่องงบประมาณ ของ โครงการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย ให้ท่านทราบอยู่ในระดับใด					
6 ท่านรู้จักและคุ้นเคยกับผู้บริหาร อบต. แม่่นาเรือ ข้าราชการ และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ตำบลแม่่นาเรือ เพียงใด					

3381212663

UP iThesis 59214225 independent study / recv: 25072561 14:34:34 / seq: 40

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

คำชี้แจง : ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ขั้นรวมพลัง					
7. อบต.แม่นาเรือ ได้จัดอบรม/โครงการเตรียมความพร้อมและให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างต่อเนื่อง					
8. อบต.แม่นาเรือได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเหมาะสม					
9. ท่านสนใจที่จะเข้าร่วมจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเตรียมการป้องกันสาธารณภัยได้เอง					
10. ท่านคิดว่าแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยใช้ชุมชน/หมู่บ้าน เป็นฐานมีความจำเป็นเหมาะสมมากน้อยเพียงใด					
11. ท่านสะดวกเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ อบต.แม่นาเรือ					
12. อบต.แม่นาเรือมีการประชาสัมพันธ์และให้การสนับสนุนเรื่องแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพียงใด					

13. ท่านยินดีเข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้าน/พื้นที่เสี่ยง ของ อบต.แม่่นาเรือ					
14. ท่านคิดว่าการเตรียมความพร้อมการตรวจตราและซ่อมที่อยู่อาศัยเพื่อป้องกันสาธารณภัยก่อนเกิดภัย มีความสำคัญ ต่อตัวท่าน					

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

คำชี้แจง :ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ระดับความสำคัญ/ระดับความเข้าใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ขั้นการปฏิบัติ					
15. ท่านได้ติดตามข่าวสารหรือการพยากรณ์อากาศและติดตามสถานการณ์สิ่งแวดล้อมโลก หรือการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลเพื่อเตรียมการป้องกันภัย					
16. อบต.แม่่นาเรือมีการประสานงานกับหน่วยงาน อื่นในพื้นที่ตำบลแม่่นาเรือ เพื่อเข้าร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย					
17. ท่านเข้าใจเรื่องสาธารณภัย และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับใด					

18. ท่านสามารถป้องกัน ดูแล และรักษาชีวิต ทรัพย์สิน ของท่านเมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยได้เป็นอย่างดี					
19. เมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยขึ้นท่านสามารถให้การสนับสนุนเครื่องมือเครื่องจักร ในการปฏิบัติหน้าที่ของอบต.แม่นาเรือ มากน้อยเพียงใด					
20. ท่านเข้าใจเรื่องสาธารณภัย และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับใด ขณะเกิดสาธารณภัยขึ้นท่านมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือตัวเองและให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยอื่น					

ตอนที่ 5 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผลในการปฏิบัติงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

คำชี้แจง :ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ติดตามและประเมินผลในการปฏิบัติงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และติดตามประเมินผลในการปฏิบัติงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ระดับการปฏิบัติ/ความเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ขั้นการสร้างความเป็นปึกแผ่น/ต่อเนื่อง 21. เมื่อเกิดสาธารณภัยทุกครั้ง อบต.แม่นาเรือได้ให้การช่วยเหลือและการสงเคราะห์การอำนวยความสะดวก เป็นอย่างดี					

22. ท่านคิดว่า โครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ อบต.แม่่นาเรือมีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพพื้นที่ มากน้อยเพียงใด					
23. เมื่อเกิดสาธารณภัยการออกระงับเหตุของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ อบต.แม่่นาเรือ ตอบสนองความต้องการและรวดเร็ว มากน้อยเพียงใด					
24. อบต.แม่่นาเรือได้เตรียมงบประมาณและมีเครื่องมือ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเหมาะสม ทันสมัย มากน้อยเพียงใด					
25. ท่านคิดว่าความสำคัญของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน้าที่ของทุกคนในพื้นที่ตำบลแม่่นาเรือ					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3381212663

ภาคผนวก ข แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาเรือ

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาเรือ

คำชี้แจง : แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาเรือ” เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม ความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ความคิดเห็นผู้กำหนดนโยบาย ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ และกลุ่มอื่นๆที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความเที่ยงตรง ดังนี้

- +1 = แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสม
- 0 = ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่
- 1 = แน่ใจว่าคำถามมีความไม่เหมาะสม

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่าน ว่าข้อความมีความสอดคล้องหรือถูกต้องเพียงใด

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์				
1. เพศ				
2. อายุ				
3. สถานะ				
4. ระดับการศึกษา				
5. อาชีพ				
6. รายได้				
7. สาธารณภัยที่ได้รับผลกระทบ				

(สำหรับ ประชาชนทั่วไป)

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิดกำหนดความต้องการในด้านการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย				
<u>(ขั้นรวมพลัง)</u>				
1. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ เรื่องการจัดทำแนวทาง/แผนงาน/โครงการ เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ของ อบต.แม่นาเรือ มากน้อยเพียงใด				
2. อบต. แม่นาเรือ เปิดโอกาสให้ท่านได้ เสนอแนะการจัดแนวทาง/แผนงาน/โครงการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มากน้อยเพียงใด				
3. อบต.แม่นาเรือ ส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชน ด้านแนวทาง/แผนงาน/โครงการ ในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยมากน้อยเพียงใด				
4. ท่านไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆในการเข้าร่วม โครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัย ของ อบต.แม่นาเรือ				
5. อบต.แม่นาเรือ ได้แจ้งหรือประกาศเรื่องการ จัดทำข้อบัญญัติเรื่องงบประมาณ ของโครงการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ท่าน ทราบอยู่ในระดับใด				
6. ท่านรู้จักและคุ้นเคยกับผู้บริหาร อบต.แม่นา เรือ ข้าราชการ กำนัน และผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ ตำบลแม่นาเรือมากน้อยเพียงใด				

3381212663

UP iThesis 59214225 independent study / recv: 25072561 14:34:34 / seq: 40

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย				
(ขั้นรวมพลัง)				
7. อบต.แม่่นาเรือได้จัดอบรม/โครงการ การเตรียมความพร้อมและให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างต่อเนื่อง				
8 อบต.แม่่นาเรือได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเหมาะสม				
9. ท่านสนใจเข้าร่วมจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเตรียมป้องกันสาธารณภัยได้เอง				
10. ท่านคิดว่าแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยใช้ชุมชน/หมู่บ้าน เป็นฐานมีความจำเป็นเหมาะสมมากน้อยเพียงใด				
11. ท่านสะดวกเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ อบต.แม่่นาเรือ				
12. อบต.แม่่นาเรือมีการประชาสัมพันธ์และให้การสนับสนุนเรื่องแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพียงใด				
13. ท่านยินดีเข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้าน/พื้นที่เสี่ยง ของ อบต.แม่่นาเรือ				
14. ท่านคิดว่าการเตรียมความพร้อมการตรวจตราและซ่อมที่อยู่อาศัยเพื่อป้องกันสาธารณภัยก่อนเกิดภัย มีความสำคัญต่อตัวท่าน				

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย				
(ขั้นรวมพลัง)				
7. อบต.แม่่นาเรือได้จัดอบรม/โครงการ การเตรียมความพร้อมและให้ความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างต่อเนื่อง				
8 อบต.แม่่นาเรือได้มีการวางแผนการใช้งบประมาณด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเหมาะสม				
9. ท่านสนใจเข้าร่วมจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเตรียมป้องกันสาธารณภัยได้เอง				
10. ท่านคิดว่าแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยใช้ชุมชน/หมู่บ้าน เป็นฐานมีความจำเป็นเหมาะสมมากน้อยเพียงใด				
11. ท่านสะดวกเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ อบต.แม่่นาเรือ				
12. อบต.แม่่นาเรือมีการประชาสัมพันธ์และให้การสนับสนุนเรื่องแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพียงใด				
13. ท่านยินดีเข้าร่วมการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้าน/พื้นที่เสี่ยง ของ อบต.แม่่นาเรือ				
14. ท่านคิดว่าการเตรียมความพร้อมการตรวจตราและซ่อมที่อยู่อาศัยเพื่อป้องกันสาธารณภัยก่อนเกิดภัย มีความสำคัญต่อตัวท่าน				

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย				
(<u>ขั้นการปฏิบัติ</u>)				
15. ท่านได้ติดตามข่าวสารหรือพยากรณ์อากาศ และติดตามสถานการณ์สิ่งแวดล้อมโลกหรือการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลเพื่อเตรียมการป้องกันภัย				
16. อบต.แม่่นาเรือมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ในพื้นที่ตำบลแม่่นาเรือ เพื่อเข้าร่วมจัดทำแผนโครงการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย				
17. ท่านเข้าใจเรื่องสาธารณภัย และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับใด				
18. ท่านสามารถป้องกัน ดูแล และรักษาชีวิตทรัพย์สิน ของท่านเมื่อเกิดเหตุการณ์สาธารณภัยได้เป็นอย่างดี				
19. เมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยขึ้น ท่านสามารถให้การสนับสนุนเครื่องมือ เครื่องจักร ในการปฏิบัติหน้าที่ของ อบต.แม่่นาเรือ มากน้อยเพียงใด				
20. ท่านเข้าใจเรื่องสาธารณภัย และความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับใด ขณะเกิดสาธารณภัยขึ้น ท่านมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือตัวเองและให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยอื่น				

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ตอนที่ 5 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผลในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย				
<u>(ขั้นการสร้างความเป็นปึกแผ่น/ต่อเนื่อง)</u> 21. เมื่อเกิดสาธารณภัยทุกครั้ง อบต.แม่่นาเรือได้ให้การช่วยเหลือและสงเคราะห์ การอำนวยความสะดวก เป็นอย่างดี				
22. ท่านคิดว่า โครงการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ อบต.แม่่นาเรือมีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพพื้นที่ มากน้อยเพียงใด				
23. เมื่อเกิดสาธารณภัยการออกกระชับเหตุของคุณป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ อบต.แม่่นาเรือ ตอบสนองความต้องการและรวดเร็ว มากน้อยเพียงใด				
24. อบต.แม่่นาเรือได้เตรียมงบประมาณ และมีเครื่องมือ อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เหมาะสมทันสมัย มากน้อยเพียงใด				
25. ท่านคิดว่า ความสำคัญของการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน้าที่ของทุกคนในพื้นที่ตำบลแม่่นาเรือ				

3381212663

UP iThesis 59214225 independent study / recv: 25072561 14:34:34 / seq: 40

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

()

ตำแหน่ง.....

3381212663

ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์(สำหรับ ผู้บริหาร ข้าราชการ ผู้นำชุมชน)

การมีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสารและร่วมคิดกำหนดความต้องการในด้านการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย

.....

.....

.....

.....

.....

การมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

.....

.....

.....

.....

.....

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

.....

.....

.....

.....

.....

การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และติดตามประเมินผลในการปฏิบัติงานด้านป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	วสันต์ แสนจิตต์
วัน เดือน ปี เกิด	8 ตุลาคม 2521
สถานที่เกิด	ลำปาง
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2558 รบ.บ. (การบริหารงานท้องถิ่น), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	55 หมู่ 1 ตำบลท่าวังทอง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
ผลงานตีพิมพ์	วสันต์ แสนจิตต์ (ผู้บรรยาย). (16 มิถุนายน 2561). การมีส่วนร่วมของ ประชาชนมีผลต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยของ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ณาเรือ อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ใน การประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 4 (หน้า 884-894). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา

